DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 20, 2011 • Vol. CII Nr. 105 Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - **DO NOT DELAY** - Date Mailed **08-19-11**

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

A. Sabonis – pagerbtas Krepšinio šlovės muziejuje – 5 psl.

- Išaukštinta žemėje ir danguje – 2
- Toks viešas žiaurumo rodymas – prasmingas – 3
- Neužtenka vien tvarkyti ir kaupti – 3
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio – 4
- A. Sabonis – Mullin ir Rodman „klasiokas" – 5
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Pirmoji JAV verslo misija Lietuvoje – 7
- Sportas – 8
- Lietuvių Operos Čikagoje premjera ne už kalnų – 9, 14
- Apžvalgos – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2.41 LT
1 EUR — 3.45 LT

„FIBA Europe" gen. sekretorius sužavėtas „Žalgirio" arena

Kauno „Žalgirio" arenos atidarymas. ELTA nuotr.

Kaunas (Elta, Delfi.lt) – Naujosios Kauno „Žalgirio" arenos atidarymе ketvirtadienį dalyvavęs Tarptautinės krepšinio federacijos Europos padalinio („FIBA Europe") generalinis sekretorius Nar Zanolin liko sužavėtas lietuvių aistra krepšiniui. „Mane žavi jūsų šalies aistra krepšiniui. Niekur kitur nemačiau, kad į kontrolines rungtynes susirinktų 15–16,000 žiūrovų, – surengtoje spaudos konferencijoje sakė N. Zanolin. Anot „FIBA Europe" gen. sekretoriaus, naujoji Kauno arena – įspūdinga, tačiau dar yra likę keletas neužbaigtų darbų.

Europos vyrų krepšinio čempionatas („Eurobasket 2011") vyks rugpjūčio 31–rugsėjo 18 d. šešiuose Lietuvos miestuose: Alytuje, Klaipėdoje, Panevėžyje, Šiauliuose, Vilniuje ir Kaune. Varžybose dalyvaus 24 stipriausios Europos krepšinio rinktinės. 15,000 žiūrovų talpinančioje „Žalgirio" arenoje bus surengtas baigiamasis pirmenybių etapas.

Rugpjūčio 18 d. duris atvėrusi Kauno „Žalgirio" arena yra didžiausia Baltijos šalyse. Areną projektavo architektas Eugenijus Miliūnas.

Naująją areną po iškilmių išbandė krepšininkai – Europos vyrų krepšinio čempionatui besirengianti Lietuvos rinktinė penktosiose kontrolinėse rungtynėse 88:76 įveikė Europos čempionus Ispanijos krepšininkus.

Tarptautinė žydų genealogijos konferencija pakviesta į Lietuvą

Washington, DC (LR ambasada JAV info) – Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis rugpjūčio 17 d. dalyvavo Tarptautinėje žydų genealogijos konferencijoje Washington, kur skaitė pranešimą „Lietuvos žydų istorinio ir kultūrinio palikimo svarba Lietuvai".

Ž. Pavilionis pabrėžė, kad po didžiųjų netekčių amžiaus Lietuva iš naujo atranda savo kultūrinį palikimą ir Lietuvos, kaip valstybės, tapatybę. Ambasadorius konferencijos dalyviams priminė, kad LR Seimas 2011 metus yra paskelbęs Holokausto aukomis tapusių Lietuvos gyventojų atminimo metais, bei supažindino su šiems metams pažymėti skirta Vyriausybės įgyvendinama programa.

Ambasadorius sakė tikįs, kad šią vasarą priimtas įstatymas dėl žalos atlyginimo žydams už totalitarinių režimų nusavintą turtą atveria naujas bendradarbiavimo tarp lietuvių ir žydų galimybes. Ž. Pavilionis sakė, kad apie tai su didžiausių JAV žydų organizacijų atstovais bus kalbama rugsėjo mėn. viduryje Lietuvos ambasadoje Washington rengiamo apskritojo stalo metu.

Ž. Pavilionis pakvietė ateityje Tarptautinę žydų genealogijos konferenciją surengti Vilniuje. Žydų genealoginę konferenciją kasmet rengia Tarptautinė žydų genealoginių draugijų asociacija, vienijanti per 75 draugijas visame pasaulyje. Konferencija kiekvienais metais vyksta vis kitame mieste.

Popiežius dalyvauja Pasaulinėse jaunimo dienose

Madridas (BNS) – Šimtai tūkstančių jaunųjų katalikų maldininkų džiaugsmingai sveikino popiežių Benediktą XVI, kai šis vadovavo Pasaulinių jaunimo dienų iškilmėms Madride. Krikščionys iš visų penkių žemynų įteikė Šventajam Tėvui tradicines dovanas: lenkė – duoną ir druską, o jaunas australas – Ramiojo vandenyno salų gėlių. Apie 1,2 mlrd. tikinčiųjų turinčios Katalikų Bažnyčios vadovas rugpjūčio 18 d. atvyko į Madridą, kur vadovaus iki sekmadienio vyksiančioms į roko festivalį panašioms iškilmėms. Renginio organizatoriai sakė, jog Pasaulinės jaunimo dienos pritraukė piligrimų iš 193 šalių. Madrido meras Alberto Ruiz-Gallardon anksčiau įteikė Benediktui XVI sostinės raktus. Savo kreipimesi į tikinčiuosius pontifikas ragino žmones atsispirti gundymui sekti „madingomis idėjomis".

Šimtai tūkstančių tikinčiųjų sveikino į Madridą atvykusį popiežių. EPA nuotr.

Ši džiaugsminga nuotaika labai skyrėsi nuo netoliese vykusių neramumų, kai guminėmis lazdomis ginkluoti Ispanijos riaušių policininkai išvaikė iš Madrido centrinės Saulės Vartų aikštės apie 150 žmonių, protestavusių prieš pontifiko viešnagę. Šioje aikštėje susirėmimai vyko jau antrą vakarą iš eilės: policija vaikė aktyvistus, įtūžusius dėl ekonomikos krizės prislėgtos Ispanijos vyriausybės išlaidų Katalikų Bažnyčios vadovo viešnagei ir šešias dienas vyksiančiam katalikiško jaunimo festivaliui, į kurį susirinko per milijoną piligrimų.

Redakcijos žodis

Vakar važiuodama į darbą per radiją išgirdau prašymą radijo klausytojams – papasakoti apie pirmąją dieną mokykloje. Savo pirmos dienos mokykloje neprisimenu, tačiau gerai menu, kaip mama išvakarėse atvertė elementorių ir rodydama raides sakė: „Laimute, kaip tu eisi į mokyklą? Nė vienos raidės nepažįsti.“ Šiais laikais jau 3–4 metų vaikai ne tik raides pažįsta, bet ir skaito. Ar tai būtina? Kartais tėvai galvoja, kad kuo daugiau vaikas turės žinių, tuo jam bus lengviau mokykloje. Tačiau ten nuėjus paaiškėja, kad sunkiausia – atsiskirti nuo tėvų, bendrauti, draugauti, būti būryje. Skaityti ir rašyti – išmoks, to ir eina į mokyklą. Tėveliams grįžusio iš mokyklos vaiko reikėtų nepamiršti paklausti ne tik apie tai, ką veikė ir ko išmoko, bet ir apie tai, kaip sekėsi draugauti, gal nutiko labai džiaugsmingų ar labai baisių, neramių dalykų. Jei kalbėsitės – jūsų vaikas visada į mokyklą eis noriai ir džiugiai nusiteikęs.

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA $250.00
JAV
metams $150.00 • 1/2 metų $80.00 • 3 mėn. $57.00
Pirma klase: kasdien $340.00 • visos savaitės $240.00
Kanadoje (USD)
metams $390.00 • 1/2 metų $210.00 • 3 mėn.$110.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams $615.00 • 1/2 metų $315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams $120.00 • 1/2 metų $66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV
metams $95.00 • 1/2 metų $70.00 • 3 mėn.$48.00
Kanadoje (USD)
metams $150.00 •1/2 metų $120.00 • 3 mėn.$75.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams $220.00 •1/2 metų $120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams $70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaite@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Išaukštinta žemėje ir danguje

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

„Ir pasirodė danguje didingas ženklas: moteris apsisiautusi saule, po jos kojų mėnulis, o ant galvos dvylikos žvaigždžių vainikas“ – šiuos Apreiškimo knygos (12, 1) žodžius Bažnyčia skiria paimtajai į dangų Švč. Mergelei Marijai. Mūsų šventinė nuotaika įsilieja į Visuotinės Bažnyčios pagarbą išaukštintajai Dievo Sūnaus Motinai.

Marijos Ėmimo į dangų šventė skatina ne tik švęsti ir džiaugtis Dievo Motinos išaukštinimu, bet drauge įsigilinti į kelias labai svarbias tiesas, galinčias turėti didelę įtaką mūsų siekiams bei darbams. Ši šventė primena Marijos išaukštinimą danguje, bet jo iki galo nesuvoktume, jei neprisimintume kito Marijos išaukštinimo, įvykusio kiek anksčiau žemėje. Tai įvyko Apreiškimo metu, kai angelas jaunai Nazareto mergaitei pranešė apie Dievo nutarimą išsirinkti ją savo Sūnaus motina ir kai Marija pasakė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei“ (Lk 1, 38).

Šie Marijos žodžiai nulėmė pradžią naujos eros, kurios centre yra pasaulio Gelbėtojas Jėzus Kristus. Dievo Sūnaus įsikūnijimas buvo žmogaus protui sunkiai suvokiamas Marijos išaukštinimas. Iš tikrųjų Marija buvo paprasta mergaitė, panaši į daugelį Izraelio dukrų, bet Dievas panoro, kad būtent, ji, Marija, išnešiotų ir pagimdytų jo Sūnų, kad ji būtų žmonijos atstovė, dalyvaujanti pasaulio gelbėjimo misijoje. Apmąstydami Marijos išaukštinimo slėpinį, dėkojame Dievui už šią tyrą mergaitę, kuri pažinusi Dievo valią nesuabejojo pasakyti: „Tebūnie“.

Kaip labai buvo išaukštinta Marija, pirmoji suvokė šv. Jono Krikštytojo motina Elzbieta. Susitikusi Mariją ji paskelbė: „Tu labiausiai palaiminta iš visų moterų ir palaimintas tavo įsčių vaisius! Iš kur man ta garbė, kad mano Viešpaties motina aplanko mane?!“ (Lk 1, 42–43). Pati Marija taip pat suvokė savo išaukštinimą, tačiau labai nuolankiai pasakė: „Didžių dalykų padarė man Viešpats, ir šventas yra jo vardas!“ (Lk 1, 49). Marija yra gražiausias Dievo kūrinys, nė mažiausiu žingsneliu nenukrypęs nuo jo valios. Apie tai byloja jos pasiryžimas nuolankiai priimti Aukščiausiojo sprendimą sunkiai suvokiamos Dievo paslapties akivaizdoje.

Iš Senojo Testamento žinome kitą moterį Ievą, kuri taip pat buvo nuostabus Dievo kūrinys. Tik ji nesugebėjo šėtonui pasakyti ne. Gundytojas klastingai siūlė, kad nepaklusdami Dievui Ieva ir Adomas būsią kaip dievai. Gundomiesiems patiko šis apgaulingas pasiūlymas. Tačiau joks kūrinys niekada negali būti kaip Dievas.

Nukrypimas nuo Dievo valios ir apgaulingos didybės siekimas visuomet neša pragaištingiausius vaisius. Štai mes akivaizdžiai matėme dviejų XX amžiaus tironų Hitler ir Stalin istorijose. Jų portretai kabojo klasėse, įstaigose, būdavo nešami eisenose. Stalin buvo vadinamas tėvu, mokytoju ir vadu. Ir tuo pat metu šis vadinamasis tautų tėvas milijonus žmonių iššudė, ištrėmė ar numarino badu. Ne vienas iš jūsų esate patyręs šio tėvo sprendimų siaubą, kai dundėjo traukinio ratai, veždami jus į Sibirą. Kai žmogus Dievui sako ne ir gyvena pagal savo užgaidas, tuomet jis tampa ne Dievo, bet piktojo bendradarbiu ir kartu labiausiai save pažemina.

Kiekvienas iš mūsų galime rinktis – ištikimybės Dievui kelią, kurį rinkosi Marija, ar netikros, apgaulingos didybės, neklusnumo Dievui kelią, kuriuo žengė pirmoji žmonijos motina Ieva. Nuo šio pasirinkimo priklausys, kokie vaisiai bus subrandinti mūsų širdyje ir gyvenime.

Šiandien matome ne tik moteris, bet ir vyrus, besirenkančius Ievos kelią. Žmonės renkasi ne Dievo rodomą kelią, bet savo kelius; ieško ne Dievo, bet savo valios. Ir ką jie suranda? Šitie žmonės bando save įtikinti, jog Dievo jiems nereikia, nes jį pakeičia pinigai, galia ir pramogos. Jie siekia turėti vis daugiau teisių gyventi taip, kaip diktuoja nepasotinami norai. Todėl šiandien Europoje ir pas mus matome liūdną vaizdą: visi kalba apie teises, bet retas mąsto apie pareigas. Visi nori daug turėti, bet retas sugalvoja duoti. Kalba apie meilę, bet turi galvoje aistrą ir seksą. Kalba apie vaikų teises, bet žudo milijonus apsiginti negalinčių kūdikių. Gina net moraliai iškrypusį elgesį, o doruosius kaltina, kad jie negerbia iškrypimų. Žmonės nenori dirbti, bet labai nori gauti kuo didesnes pašalpas.

Kai žmonių tarpusavio santykiuose nelieka Dievo, tuomet dažniausiai nelieka nei teisingumo, nei meilės. Vietoj meilės įsiviešpatauja neapykanta. Jos išsiliejimą neseniai akivaizdžiai matėme. Paaugliai ir jaunimas, apie kurių teises Anglijoje buvo daug kalbama, bet kurių ugdymu mažai kas rūpinosi, susibūrė į plėšikų gaujas ir daužė, degino bei grobė viską, kas pakliuvo. Visa tai, kas įvyko Anglijoje ir kiek anksčiau Norvegijoje, yra tik pirmasis didelio pūlinio, atsiradusio gyvenant be Dievo, pratrūkimas. Šią tikrovę taikliai apibūdina ta pati Apreiškimo knyga: „Pasirodė ir kitas ženklas danguje: štai milžiniškas ugniaspalvis slibinas (...) Jo uodega nušlavė trečdalį dangaus žvaigždžių ir nužėrė jas žemėn“ (12, 3–4). Argi nematome aplink save į žemės purvą nužertų suaugusiųjų ir jaunuolių, kurie galėjo šviesti kaip žvaigždės, o dabar tik mąsto, ką pavogti, ką apgauti ar ką suvedžioti?

Šiandien mūsų akys ir širdys krypsta į danguje išaukštintą mūsų Motiną Mariją. Ji yra ryškiai spindinti žvaigždė dabarties sutemose. Jeigu į ją kryptų daugelio žmonių akys ir širdys, mes turėtume kitokį pasaulį. Žmonių gyvenime būtų daug šviesos ir vilties.

Švč. M. Marija iki savo galutinio išaukštinimo keliavo ne rožėmis klotu keliu, bet visuomet budėjo, saugodama pažadėtą ištikimybę Dievui. Būtų labai gera, jei Marijos išaukštinimą danguje ne tik paminėtume, bet ir pasiryžtume sekti jos pėdomis.

Dangun paimtoji Mergele Marija, padėk mums tai suprasti ir tuo gyventi.

Homilija, sakyta Žolinės iškilmėje Pivašiūnuose.

LAIŠKAI

Delfi.lt propagandiniai straipsniai

Visada laikiausi nuomonės, kad Rusijos valdomo internetinio žinių tinklo „Delfi.lt“ straipsniai neturi vietos Amerikos lietuvių laikraščiuose, ypač „Draugo“ puslapiuose. Štai rugpjūčio 9 d. „Drauge“ pasirodęs Delfi.lt išspausdintas Vytauto Rubavičiaus straipsnis „Kodėl mums nereikia naujos atominės elektrinės?“ akivaizdžiai skleidžia Rusijos politines gaires energetikos srityje. Kokios yra V. Rubavičiaus kvalifikacijos, jog jis Lietuvą vadina „korupcine valstybe“, kurią valdo „korupcinės valstybės politinis elitas“!? Toliau jis kritikuoja Lietuvą, jog ji nesitarė su Baltarusija ir Rusija dėl (Visagino) atominės elektrinės statybos.

Žinia gerb. Rubavičiui: Rusija jau stato savo atominę elektrinę Nemane (Ragainėje), prie Lietuvos sienos, nesitarusi nei su Lietuva, nei su Baltarusija. O „Hitachi GE“ atominė elektrinė Visagine dar nepradėta statyti. Lietuva tariasi ir su Latvija, Estija ir Lenkija. Iš kur paimta straipsnio iliustracija, rodos, vaizduojanti atominės bombos sprogimą? Ką ji turi bendro su minėtu straipsniu, jei ne kokią propagandinę reikšmę?

Esu labai nusivylęs kryptimi, kuria „Draugas“ eina, spausdindamas tokius rusų propagandos straipsnius.

Gediminas Indreika
Chicago, IL

Redakcijos pastaba. Remdamasi jai prieinamais šaltiniais internete, redakcija nori paneigti Gedimino Indreikos teiginį, esą internetinis dienraštis Delfi.lt yra valdomas ar priklauso Rusijai.

2000 metų vasario mėn. veikti pradėjusi Delfi.lt buvo įkurta Latvijos interneto ryšio tiekėjo „Parks LvNet AS“. Metais anksčiau tokiu pat pavadinimu – Delfi.ee ir Delfi.lv – internetinis dienraštis pradėjo veikti Estijoje (ee) ir Latvijoje (lv). Pavadinimas „Delfi“ iki šiol yra bendras visoms trims Baltijos šalims.

2004 metais visose trijose šalyse (Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje) veikiančios svetainės atiteko bendrovei „Findexa“, kuri vėliau dar tais pačiais metais pakeitė pavadinimą į „Interinfo Baltic OU“. Ši bendrovė tuo metu priklausė amerikiečių valdomai finansinių investicijų bendrovei TPG (Texas Pacific Group).

2007 metais „Delfi“ įsigijo Estijos žiniasklaidos bendrovė „Ekspress Group“. Šiuo metu visos 100 proc. „Delfi“ akcijų priklauso būtent jai.

Šalia Delfi.lt, Delfi.ee ir Delfi.lv tuo pačiu pavadinimu veikianti svetainė rusų kalba Ru.delfi.lt, skirta rusakalbiams žmonėms, nėra lietuviško „Delfi“ vertimas ir nepriklauso Rusijai. Nuo 2007 metų po „Delfi“ stogu pradėjo veikti ir Ukrainai skirta svetainė – Delfi.ua.

Be G. Indreikos minimo filosofo, kultūros kritiko ir vertėjo dr. Vytauto Rubavičiaus (jis Vilniaus universitete baigė astrofiziką, redagavo žurnalą „Mokslas ir gyvenimas“, buvo „Literatūros ir meno“ vyr. redaktoriumi ir redakcijos darbuotoju, šiuo metu dirba Kultūros ir meno institute), Delfi.lt savo straipsnius spausdina tokie žurnalistai kaip Vidmantas Valiušaitis, Česlovas Iškauskas, politologai Kęstutis Girnius, Andrius Bielskis ir kt.

Toks viešas žiaurumo rodymas – prasmingas

GINTARAS VISOCKAS

Esu iš tų, kurie apsidžiaugė Vinco Kudirkos aikštėje Vilniuje, prie Vyriausybės rūmų, išvydęs viešą fotografijų parodą. Omenyje turiu fotografijų parodą, kuri pasakojo apie 1941 metų birželio mėnesį Rainių miškelyje, netoli Telšių, žiauriai nukankintus lietuvius.

Apie tai, kaip tą birželio naktį sovietiniai okupantai sadistiškai mėsinėjo savo, šių dienų žargonu tariant, politinius oponentus, pirmą kartą sužinojau Atgimimo pradžioje, atsivertęs iš kažkur gautą ,,Lietuvių archyvą". Puikiai prisimenu kilusias nuotaikas, kai patyriau, ką nuo vokiečių į Rusiją bėgdami sovietiniai budeliai spėjo padaryti į laisvę neištrūkusiems Telšių politiniams kaliniams. Subjaurotų, išniekintų kūnų nuotraukos ir smulkūs aprašymai, kaip sovietų kariškiai ir jų pakalikai Lietuvos nepriklausomybę vertinusiems ir branginusiems lietuviams verdančiu vandeniu degino kojas, paliko neišdildomą įspūdį.

Jei ne klaikūs aprašymai ir šiurpą keliančios nuotraukos, Rainių tragedija nebūtų įsirėžusi į atmintį. Juk pasakojimų apie pokario žiaurumus ir neteisybes tuo metu viešojoje erdvėje būta užtektinai. Žodis ,,žiauriai" tuo metu jau buvo tapęs nuvalkiotu. Visi susidorojimai su ,,miško broliais", politiniais kaliniais, visi tardymai būdavo apibūdinami panašiai – žodžiu ,,žiauriai". Bet kas slepiasi po žodžiu ,,žiauriai", niekas nepaaiškindavo.

Todėl apsidžiaugiau Vilniaus centre išvydęs parodą. Buvau įsitikinęs: kurie prieina prie stendų, negali likti abejingi. Tiek jauni, tiek seni. Taip manau ir dabar, kai tos nuotraukos jau išvežtos: improvizuota istorijos pamoka, kokia buvo surengta po atviru dangumi V. Kudirkos aikštėje, kur kas geriau įsimena nei istorijos vadovėlyje dešimtis kartų perskaityti statistiniai duomenys apie milžinišką lietuvių aukų skaičių. Tūkstančiai žmonių per parą žingsniuoja šia aikšte, šią sostinės aikštę nūnai pamėgęs ir jaunimas. Vadinasi, istorijos pamoka apie lietuvių tautos kančias tikrai nebuvo beprasmė. Daug kas pamatė, įsiminė, susidomėjo...

Bet dar nepasibaigus parodai, kai kuriuose Lietuvos leidiniuose kilo diskusijų, ar prasminga ir etiška viešai rodyti tokius žiaurumus? Žinoma, diskusija dėl prasmingo ir neprasmingo žiaurumo rodymo buvo neišvengiama. Lietuvoje turėjo atsirasti komentatorių, nuoširdžiai įsitikinusių, jog viešas žiaurumo rodymas – neetiškas. Juolab kad parodą apie Rainių sadistus galėjo nekliudomi išvysti ir nepilnamečiai, ir silpnesnių nervų pensininkai. Taigi diskusija apie žiaurumo rodymo prasmę kilo natūraliai. O ten, kur ginčai, ten apstu ir keisčiausių išvadų.

Būtent šioje diskusijoje dėl Rainių tragedijos žiaurumų rodymo-nerodymo įžvelgiu paslėptų politinių potekščių. Kai kam Lietuvoje ir už jos ribų, matyt, labai norėtųsi, kad jaunoji lietuvių karta neįsimintų tokių kruvinų istorijos puslapių. Todėl jie viską daro, kad bent jau ateityje Lietuva nerengtų prasmingų ir tuo pačiu lengvai bei ilgam įsimenančių istorinių parodų.

O juk atsakyti į klausimą, kam reikia viešai rodyti išdarkytus Rainių aukų kūnus, paprasta. Bent jau tam, kad klaikias Rainių nuotraukas galėtume palyginti su per kanalą ,,Naše kino" apie Antrąjį pasaulinį karą rodomais rusiškais meniniais filmais. Rusiškuose filmuose iki šiol vos ne kasdien matome, kokie taurūs, garbingi, sąžiningi buvo sovietų kariai, vadavę Europą nuo fašizmo. Ir štai tą šviesų sovietinio kario paveikslą turime su kuo palyginti – Rainių tragedija. Po tokios istorijos pamokos tampa nebaisi nei sovietinė, nei rusiška propaganda. Rodyk filmų kiek tik geidžia širdis, vis tiek atmintyje išliks Rainių aukų vaizdas. Ir būtent Rainių aukų skausmas užgoš tas piršte peršamas propagandines klišes apie taurų sovietų karį išvaduotoją.

Į klausimą, kam būtina viešai rodyti būdus, kuriais budeliai Rainių miškelyje susidorojo su mūsų tėvais ir seneliais, galima atsakyti ir dar aštriau. Kad nekiltų kvailų klausimų, ar tikrai Vilniui reikalingos Žaliojo tilto skulptūros. Juk iki šiol kai kam apsiverčia liežuvis įrodinėti, esą sovietinių karių, kolūkiečių, statybininkų ir inteligentų skulptūros ant Žaliojo tilto, tai tarsi neatskiriama senojo Vilniaus peizažo dalis. Be abejo, sovietinių karių skulptūroms nieko neprimesi – gražiai nulipdytos. Bet juk skulptūrose įamžinti būtent tie patys, kurie mus kankino Rainiuose, Pravieniškėse ir Panevėžyje. Tad gal skulptūros ant Žaliojo tilto iki šiol riogso tik todėl, kad per mažai viešojoje erdvėje rodėme nukankintų lietuvių nuotraukų?

Panašios nuomonės esu ir apie Vilniaus Lukiškių aikštėje neseniai surengtą fotografijų parodą, pasakojančią apie nuo gamtos stichijų ir šiandieninių karų nukentėjusiųjų skausmą. Lietuvių tauta privalo žinoti, kokie baisumai nūnai dedasi Haityje, Somalyje ar Ruandoje. Priešingu atveju ji nebus išsilavinusi. Lukiškių aikštėje apžiūrint nuotraukas, labiausiai sukrėtė jaunos moters nupjauta nosimi portretas. Moters akys – paženklintos liūdesio, skausmo, netekties. Toks žiaurumo rodymas, man regis, skatina užuojautą aukai, o ne agresyvumą ar mėgavimąsi aukos skausmu.

Šiandieniniame pasaulyje – daug beprasmio žiaurumo. Žiaurumą matome kiekviename žingsnyje. Tereikia įsijungti televizorių. TV – puikiausia žiaurumo rodymo mašina. Tačiau, man regis, egzistuoja dvi žiaurumo rodymo rūšys. Vienokio pobūdžio žiaurumai mus moko tolerancijos, užuojautos, draugiškumo. Kai žvelgiu į Rainiuose nužudytus lietuvius ar musulmonę moterį nupjauta nosimi, tikrai netampu žiaurumo ar religinio fanatizmo gerbėjas.

Tačiau sutinku, kad esama ir kitokių žiaurumo rodymo būdų – smerktinų būdų. Žiaurumo rodymas smerktinas, kai rodytojai mėgaujasi aukos kančiomis, kai žiaurumo rodytojai tarsi sako, esą tas, kuris elgiasi žiauriai, elgiasi teisingai, mat yra ,,kietas, valingas ar drąsus vaikinas".

Mano supratimu, kiekvienas sveikas žmogus sugeba atskirti prasmingą žiaurumo rodymą nuo liguisto, iškrypėliško. Kiekvienas padorus žmogus negali nesipiktinti, kai Farerų salų gyventojai kartą per metus jaunuoliams sudaro galimybę beprasmiškai žudyti į įlanką atplaukusius patiklius delfinus. Kiekvienas sveikas, padorus žmogus negali nesipiktinti ir tada, kai Kanados medžiotojai beprasmiškai lazdomis žudo ruonių jauniklius. Ne mėsai, ne odai, o vien tam, kad būtų patenkinti sadistiniai žmogaus instinktai. Išvydus nuo delfinų kraujo raudonai nusidažiusią įlanką ar ant ledo išdarkytų meilių pūkuotų patiklių ruoniukų kūnus kyla ne pasigėrėjimo, bet pasišlykštėjimo jausmas. Tas jausmas reikalingas, nes būtent jis padeda atskirti tikrąjį vyriškumą nuo iškrypėliško, sadistiško vyriškumo.

Gintaras Visockas – Lietuvos žurnalistas, interneto tinklalapio Slaptai.lt steigėjas.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Neužtenka vien tvarkyti ir kaupti

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Straipsnyje ,,Mūsų archyvai – mūsų istorija" (,,Draugas", 2011 m. rugpjūčio 6 d.) Dalia Cidzikaitė aprašo Čikagoje rugsėjo 3–4 dienomis rengiamą JAV lietuvių archyvų ir bibliotekų konferenciją, kurioje su pranešimais dalyvaus JAV lietuvių archyvinių centrų, bibliotekų bei organizacijų atstovai, svečiai iš Lietuvos. Straipsnyje taip pat rašoma, kad prieš keletą mėnesių ,,Globalinės Lietuvos" strategijos rėmuose buvo sukurta išeivijos archyvų išsaugojimo ir tvarkymo strategija. Archyvų vaidmuo išsaugant istoriją visada buvo ir yra svarbus. Tą vaidmenį prisiima organizacijos, mokslinės bei valdiškos įstaigos, muziejai ir t. t.

Straipsnyje minimi pastatai, lėšos, be kurių archyvai negali išlikti. Žinoma, archyvų darbas palengvėja, turint geras patalpas ir tvirtą finansinį užnugarį. Taip pat negalima apsieiti be pasišventusių asmenų, kurie tuos archyvus kaupia ir tvarko. Archyvai atlieka daugiau nei vieną funkciją – jie kaupia medžiagą, ją organizuoja ir saugo, bet paprastai nori ir tikisi (ir tam pasiruošia), kad kas nors jais naudotųsi, juos tyrinėtų, apžiūrėtų. Tad kitas svarbus dalykas yra plėtra ir informacija, skirta dabartiniams ir būsimiems lankytojams. Atrodytų, jog tai – vėlesnė, *post factum* dalis, apie kurią galima pagalvoti, kai viskas baigta ir paruošta, kai yra laiko, jėgų, lėšų. Tačiau, galima teigti, kad kitos pastangos yra mažiau prasmingos, jei apie archyvą mažai kas žino ar negali jo rasti ar aplankyti, neįdėjus į tai didžiausių pastangų.

Svarbu užtikrinti, kad archyvas būtų įtrauktas į žinynus – todėl reikia vis pasirūpinti ir užpildyti apklausas, kurios kauptų žinias apie archyvą. Archyvas pats turėtų pasirūpinti ir išlaikyti savo internetinę svetainę, kurioje lankytojams (būsimiesiems svečiams) būtų pateikta tiksli ir aiški informacija – kur ir kaip rasti archyvą, kas jame kaupiama (kokie jo žymiausi, plačiausi rinkiniai ir pan.), kuriomis dienomis/valandomis galima jame apsilankyti, kokios specialios lankymosi gairės ir taisyklės, kaip susisiekti su archyve dirbančiais žmonėmis (paskambinus ar parašius el. laišką, į kuriuos būtų atsakoma). Naudinga archyve rasti dirbančiųjų bei direktorių pavardes, archyvo istoriją, kas centrą remia finansiškai ir kaip pavieniai asmenys gali jį remti. Informacija turėtų būti pateikta lietuvių bei anglų kalbomis.

Anksčiau mano minėtame D. Cidzikaitės straipsnyje surašyti labiau žinomi JAV lietuvių archyvai. Straipsnio autorė cituoja konferencijos rengėją Dalę Lukienę, kuri užsimena: ,,Jei archyvai kada nors grįš į Lietuvą..." Kadangi lietuvių archyvų yra ne vien JAV, daug pasaulinių archyvų turi lietuviškos medžiagos, sunku tikėti, kad visi archyvai pagaliau grįš (ar bus ,,išleidžiami") į savo tėvynę...

Negalima nesutikti, kad archyvus privalome saugoti, prižiūrėti ir kurti strategijas, planuoti, kaip tai daryti ateityje. Noriu palinkėti konferencijos dalyviams iš abipus Atlanto sėkmingai prieiti prie išvadų, sprendimų ir rezoliucijų, padėsiančių lietuvių archyvus kaupiantiems vienetams, organizacijoms, bibliotekoms, muziejams susitarti (ar bent diskutuoti) dėl kokios nors bendros strategijos.

Mūsų Archyvai – Mūsų Istorija

Klaidos atitaisymas

Š. m. liepos 28 dienos ,,Drauge" pasirodžiusioje žinutėje apie Darijos Varnaitės netikėtą susirgimą ir pagalbos prašymą įsivėlė klaida. Darija serga aplastinės anemijos liga (angl. aplastic anemia), kuri nėra kraujo vėžys. Norintys tapti kaulų čiulpų davėjais (donorais), prisijunkite prie pasaulinės kraujo čiulpų donorų programos adresais internete:

www.bethematch.org arba
www.joinmarrow.org

APMĄSTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Amerikos lietuvis Lietuvoje (3)

JUOZAS GAILA

Kiekvieną rytą atsikėlęs tuoj skubu prie kompiuterio, nes ten laukia internetu gauti laiškai. Ir ne vienas, ir ne du, bet keliolika ar net daugiau. Tai todėl viename rašinyje ir gyriausi, kad mano gyvenimas turiningas, nes susirašinėju su visu pasauliu. Na, gal kiek ir perdedu – ne su visu, bet su daugelio kraštų lietuviais.

Šį kartą paminėsiu vieną ne dabar, bet 2000 metais gautą laišką. Gavęs jį ir nustebau, ir apsidžiaugiau, nes su laiško autoriumi Amerikoje buvau susitikęs prieš 59 metus, o Vokietijoje kartu gyvenome dvejose stovyklose, lankėme tą pačią gimnaziją, nors nebuvome bendraklasiai, drauge prakaitavome sporto aikštėse, sukome galvas prie šachmatų lentos, dirbome vienos jaunimo organizacijos valdyboje.

Deja, pradėjus skaityti, mano džiaugsmas išblėso. Jis manimi nusivylęs, nes aš internete sarkastiškai įžeidinėjąs Lietuvių Bendruomenės ir LR Seimo komisijos narius. Jis pamini, kokius didelius darbus Komisija yra atlikusi, kaip ji yra reikalinga, kaip JAV LB Socialinių reikalų taryba padeda naujiems ateiviams, jiems skirdama net 80–90 proc. savo darbo ir t. t. Negaliu paneigti, kad tikrai ir piktai, ir sarkastiškai apie tas komisijas rašinėjau, bet aiškiai matau, kad jis apie jų darbus težino tiek, ką buvo skaitęs tuose ilguose, ilguose aprašymuose „Drauge". Tuoj parašau jam atsakymą, kad galiu smulkiau ir remdamasis faktais viską paaiškinti. Jis atsako, kad jam nerašyčiau – jis viską žino, ir mano aiškinimai jam nereikalingi. Ir priduria, kad niekur necituočiau jo laiško ir jo pavardės neminėčiau. Aha, žmogus atskaito man pusėtinai, bet nenori būti visuomenei žinomas ir likti atsakingu už savo kaltinimus. Pasirašo jis „Su Dievu". O aš pagalvoju, ar ne geriau tiktų „Su kipšu". Pagalvoju ir susigėstu savo minčių. Grįžtu prie savo dienoraščio iš 1995 metų.

Šį rytą į Atstovybę ateina jauna pora. Jie laimėjo žalią kortelę ir abu nori vykti gyventi į Ameriką. Neturi ten nei giminių, nei pažįstamų, bet per radiją yra girdėję ir spaudoje skaitę apie Amerikoje esančias lietuvių įstaigas, padedančias naujiems ateiviams. Laiko jie ir lankstinuką „JAV Lietuvių Bendruomenės Darbuose. Savarankiška ir gyva išeivija yra Tautos Viltis". Jame aprašomi visų LB tarybų atliekami darbai, tarp jų ir Socialinių reikalų tarybos, kur rašoma: „Lietuvai atgavus nepriklausomybę, vis daugiau lietuvių atvažiuoja į JAV-jas. Jie atsiveža savo problemas ir savo vargus. LB Socialinių reikalų taryba stengiasi naujiesiems ateiviams padėti, teikiant įvairią informaciją – imigracijos, darbo, nuolatinio apsigyvenimo bei sveikatos reikalais." Mano svečiai sakosi, jie tik norėtų, kad kas nors juos sutiktų, kad nuvestų, kur išsinuomoti butą, kur nusipirkti automobilį ir kur ieškoti darbų. Už viską jie atsilyginsią. Nustembu, kai parodo bankų sąskaitas, kur turi keliasdešimt tūkstančių dolerių už parduotas tėvų žemes ir dar siūlymą už parduodamą butą apie 10,000 dol. Duodu jiems Socialinių reikalų tarybos Čikagoje adresą, apgailestauju, kad jie pasiryžę apleisti Lietuvą, ir palinkiu kloties.

Algimanto Grintalio sukurti koplytstulpiai prie Lietuvių namų Baltimore mieste. Vienas iš jų skirtas pagerbti Emiliją Railienę.

Pereitą savaitę lankėsi kitas palyginti jaunas žmogus. Žvelgiu į jo laišką, kurį prašė, kad faksu pasiųsčiau Socialinių reikalų tarybai. „Rašau Jums iš Lietuvos. Esu daug girdėjęs gerų žodžių apie Jūsų aktyvią veiklą remiant pagalbos reikalingus žmones. Labai šiltai apie Jūsų veiklą man papasakojo ponas Juozas Gaila, kuris maloniai sutiko padėti persiųsti šį laiškelį Jums. Todėl drįstu prašyti Jūsų paramos ir aš. Man nusišypsojo laimė laimėti JAV imigracinių vizų loterijoje, turiu galimybę atvykti ir gyventi JAV. Bet neturiu nei giminių, nei draugų, kurie galėtų šiek tiek padėti įsikuriant. Būčiau Jums be galo dėkingas, jei sutiktumėte pagelbėti susirandant darbą ir gyvenamąjį būstą. Padaryčiau viską, kad nebūčiau Jums didelė našta. Pinigų atsivešiu pakankamai, kad galėčiau išsinuomoti butą, įsigyti automobilį ir kitoms išlaidoms, žodžiu, materialiniu požiūriu Jums problemų nesudaryčiau (...)".

Deja, nei vieni, nei kiti jokio atsakymo iš JAV LB Socialinių reikalų tarybos nesulaukė. Nesulaukė nei po mano patarimu išsiųsto antro laiško. Pagaliau aš parašiau ir po poros savaičių gavau atsakymą, kuriame skundžiamasi laiko stoka ir kur smulkiai išvardyti darbai, kuriuos darbininkų stokojanti taryba atlieka. Laiške rašoma: „Šiuo metu Socialinių reikalų taryba ribojasi pagalba tik sekantiems projektams: 'Lietuvos Vaikų Vilties' komiteto darbai... 'Lietuvos našlaičių' komitetu... 'Lietuvos partizanų šalpa'. Dėl 'žalių kortelių' loterijos laimėtojų – čia yra didelė problema. Jiems reikalinga darbo garantija, kad galėtų gauti kortelę. Į mus kreipiasi daugybė žmonių, prašydami darbo garantijos. Bet kaip žinote, JAV LB Socialinių reikalų taryba nėra 'darbo agentūra', o darbdavių, kurie suteiktų darbo garantijas, ieškoti neturime laiko, ir be to, sunku būtų rasti, nes niekas nenori 'pirkti katės maiše'. Aš pati 'Seklyčios' vardu esu išdavusi daugybę, apie 100 garantijų. Jeigu jie visi atvažiavę pareikalautų darbo, nežinau, ką reikėtų daryti. Duodu tiems, kurių giminės pažįstami ar giminės užgarantuoja, kad atvažiavę nereikalaus darbo – patys susiras. Nepažįstamiems bijau to daryti, nes vėliau gali kilti įvairių problemų ir organizacija nukentėti."

Iš šio Soc. reikalų tarybos pirmininkės atsakymo susidarau įspūdį, kad ji tų asmenų laiškų nėra net skaičiusi, nes nežino, ko „žalių kortelių" laimėtojai iš tikro prašo. Atrodo, kad apskritai apie „žalias korteles" menkai ką suvokia. Be to, vienoje vietoje ji rašo, kad Tarybos veikla ribojasi tik šalpa, kitoje, kad išdavusi 100 darbo garantijų. Pilnai suprantu, kad, užsikrovus tokią šalpos darbų naštą, nėra laiko nei gautus laiškus skaityti, nei į juos atsakyti. Bet juk JAV LB Socialinių reikalų taryba buvo įkurta padėti JAV lietuviams („organizuoja informacijų telkimą lietuvių socialiniais reikalais, teikia socialines paslaugas, gina lietuvių socialinius interesus" – iš JAV LB išleisto lankstinuko), tad kodėl jos darbas, kaip rašo pirmininkė, ribojasi šalpa Lietuvai? Kodėl tie pirmininkės išvardyti komitetai negali dirbti savarankiškai arba po kokiu kitu sukurtu skėčiu, o Socialinių reikalų taryba dirbti tam, kam ji ir buvo įkurta?

Vėl grįžtu prie savo seno dienoraščio, kur randu trumpą įrašą: „Šiandieną paskambino vienas iš laimėjusių 'žalią kortelę', kad nesulaukęs jokio atsakymo iš mano duoto jam JAV LB adreso. Pokalbis nebuvo malonus. Jau įsikūręs Chicago, atvykęs į Lietuvą sutvarkyti reikalus. Amerikoje jam padėję rusai, kurių adresus gavęs Lietuvoje. Sarkastiškai pasiūlė, kad savo kėdę užleisčiau rusui, kuris nurodys, kur kreiptis pagalbos nuvykus į Ameriką."

Prisimenu dipukiškus laikus, kai, prasidėjus emigracijai į JAV, reikėjo garantijų ar vadinamų afidevitų (angl. affidavit – giminės ar pažįstamo įsipareigojimas išlaikyti imigrantą). Baltimore gyvenusi senosios emigracijos atstovė Emilija Railienė-Janonytė tokių įsipareigojimų išsiuntė per šimtą, nebodama, kad tai – jai visai nepažįstamos šeimos, kitos su mažais vaikais, ir kad visi jos pakviestieji atvyksta neturėdami nė cento. Atvykusiems padėdavo susirasti butus, vesdavo į senų baldų parduotuves, patardavo, kur ieškoti darbų. Ši nepaprasta moteris atvyko į Ameriką 1921 m., dirbo siuvykloje. Gimusi 1903 m. Beržiniuose, trobelninkų šeimoje, patyrė skurdžią vaikystę.

Jos brolis poetas Julius Janonis dar jaunystėje tapo revoliucionieriumi, kovotoju prieš carą, prieš neteisybę, nekartą sėdėjo carinės Rusijos kalėjimuose. Džiovos kankinamas padėjo galvą ant traukinio bėgių ir žuvo. E. Railienę labai skaudino, kad komunistai jį pasisavino, nors jis buvo giliai tikintis evangelikas ir, išvažiuodamas į Rusiją, išsivežė ir evangelikų reformatų giesmyną. Poetas Janonis palaidotas Rusijoje 1917 m., o sovietmečiu jam pastatytas paminklas Biržuose. Sesuo, lankydamasi Lietuvoje, paklausta apie paminklą išrėžė: „Vis dėlto jis žiūri į Vakarus."

E. Railienė buvo pagerbta jos atsikviestų šeimų – Baltimore mieste, parkelyje prie Lietuvių namų, vienas iš pastatytų trijų koplytstulpių paskirtas Emilijos Railienės garbei. Koplytstulpius iš metalo sukūrė dail. Algimantas Grintalis. Ji mirė 1998 m. lapkričio 13 d.

Bus daugiau.

Juozas Gaila – buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, PLB atstovas Vilniuje.

Arvydas Sabonis – Mullin ir Rodman ,,klasiokas"

Pirmas lietuvis ir aukščiausias iš visų

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Praėjusį savaitgalį krepšinio gimtinėje Springfield, Massachusetts, tris dienas vyko renginiai, skirti naujų Naismith Memorial Basketball Hall of Fame, Krepšinio šlovės muziejaus, narių ,,įšventinimui" ir pagerbimui. Šiemet jų – dešimt. Taip vadinamą 2011 metų klasę sudaro: treneriai Tex Winter, Tara Van Derveer, Herb Magee, žaidėjai Dennis Rodman, Artis Gilmore, Reece ,,Goose" Tatum (po mirties), Teresa Edwards, Tom ,,Satch" Sanders, Chris Mullin ir Arvydas Sabonis. Lietuvis įtrauktas į krepšinio šlovės muziejų kaip ,,vienas geriausių aukštaūgių Europos istorijoje". Beje, Sabonis, ir tapo aukščiausiu Naismith Hall of Fame nariu. Jis taip pat – pirmasis čia atsidūręs lietuvis. ,,Jeigu išrinko vieną, tai išrinks ir daugiau", – džiaugėsi ne tik už save, bet ir už visus Lietuvos krepšinio sirgalius 46 m. metų sportininkas. Paskutiniąsias savo rungtynes ,,Žalgirio" sudėtyje A. Sabonis sužaidė 2004 m. gegužės 15 d., o 2005 m. gruodį pareiškė baigiantis profesionalaus krepšininko karjerą.

A. Sabonis taria padėkos žodį

Richard Orr nuotr.

Pagal taisykles kandidatu į Naismith Hall of Fame gali būti siūlomi žaidėjai, kurie paliko profesionalųjį sportą bent prieš penkerius metus. Tad Sabonis buvo įvertintas gana greitai, o štai NBA žvaigždėms Chris Mullin ir Dennis Rodman savo eilės teko laukti kiek ilgiau (Mullin karjerą baigė 2001, o Rodman – 2000 m.). Kodėl taip ilgai teko laukti legendiniam treneriui Tex Winter (treneriams penkerių metų taisyklė negalioja), daugelis apžvalgininkų teigia ,,nesuprantantys ir negalintys to paaiškinti".

Didelė garbė krepšininkui ir visai Lietuvai

Naismith Memorial Basketball Hall of Fame siekia pagerbti visų krepšinio lygių žaidėjus arba ištisas komandas, trenerius bei kitus asmenis, prisidėjusius prie šio žaidimo vystymo ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Šiuo metu muziejaus nariais jau yra 305 asmenys ir 8 komandos. Tiesą pasakius, ne JAV gimusių krepšininkų nėra daug – 11 (tarp jų Sergej Belov ir Uljana Semionova iš buvusios TSRS, kroatai Kresimir Cosic ir Drazen Petrovic, bosnis Drazen Dalipagic bei italas Dino Maneghin). Trenerių – 8, tarp jų – daug asociacijų lietuvių sirgaliams keliantis TSRS krepšinio rinktinės treneris Aleksandr Gomelski. Kaip ten bebūtų, būtent šioje rinktinėje žaisdami 4 lietuviai – Arvydas Sabonis, Šarūnas Marčiulionis, Voldemaras Chomičius ir Rimas Kurtinaitis – Seulo olimpinėse žaidynėse 1988 m. laimėjo aukso medalius!

Didžiausias Amerikos krepšinio šlovės muziejus Springfield įkurtas neatsitiktinai – šis miestas laikomas krepšinio gimtine. Čia gyvendamas kanadietis James A. Naismith 1891 m. sukūrė pagrindines žaidimo taisykles, čia tų pačių metų gruodį įvyko ir pirmosios krepšinio varžybos. 1959 m. įsteigtas Springfield College patalpose, muziejus greitai augo ir plėtėsi, tad 1985 m. jam buvo pastatyti nuosavi namai. 2002 m. muziejus kraustėsi dar kartą – į dabartinį modernų didžiulio krepšinio kamuolio formos pastatą. Naismith Hall of Fame ne tik galima pamatyti nuolatinę parodą, čia vyksta ir specialūs renginiai: knygų pristatymai, filmų peržiūros, susitikimai su garsiais krepšininkais ir pan. Nuo šiol tarp rodinių bus ir Sabonio daiktų, vienas jų – krepšininko muziejui padovanoti jo pirmojo sezono (1980-1981) ,,Žalgiryje" marškinėliai – žali, su išmegztu 11 numeriu.

Bėgiojo kaip Bobby Jones, mėtė – kaip Larry Bird

A. Sabonis NBA (Nacionalinė krepšinio asociacija) žaidė septynis sezonus (1995–2001, 2002–2003), visus – ,,Portland Trail Blazers" komandoje. ,,Įšventinimo" iškilmėse rugpjūčio 12 dienos vakarą Springfield Symphony Hall lietuvį į sceną palydėjo ir pristatė kitas praeityje garsus ,,Trail Blazers" žaidėjas, vėliau tapęs televizijos komentatoriumi Bill Walton (pagal nusistovėjusias taisykles kandidatas pasirenka, kas iš jau esamų muziejaus narių jį pristatys), į Naismith Hall of Fame įtrauktas 1993 m. Amerikietis lietuvį apibūdino kaip ,,7 pėdų 3 colių Larry Bird". A. Sabonis (skirtingai nei Rodman!) kalbėjo trumpai – vos 48 sekundes. ,,Šiandien ypatinga diena man, mano šaliai, ir aš labai didžiuojuosi čia būdamas", – sakė jis. Krepšininkas padėkojo šeimai, tėvams, draugams, komandos draugams, treneriams. Ypatingą padėką Arvydas išsakė ,,Trail Blazers" medikų ir trenerių komandai ,,už tai, kad tikėjo manimi ir padėjo man po rimtos traumos grįžti į profesionalųjį krepšinį".

Vienas tokių – Jay Jensen, ilgametis Portland komandos sporto treneris, daug laiko praleidęs su Saboniu, padėjęs jam atsistatyti po operacijų ir traumų, vykęs kartu su Arvydu ir į Lietuvą. Jau tada jis puikiai suprato, kokia didžiulė figūra Sabonis yra Europoje. ,,Jis yra Europos Michael Jordan", – yra sakęs Jensen. Jam pritaria buvęs ,,Trail Blazers" prezidentas Bucky Buckwalter: ,,Aš manau, kad žmonės Europoje suprato, koks puikus jis buvo, tačiau Jungtinėse Valstijose žmonės matė gal tik pusę to, ką jis sugebėjo daryti."

Du didžiausi priešininkai – A. Sabonis ir Shaquille O'Neal – Rose Garden, 2000 m.

Portland – po aštuonerių metų pertraukos

Į Ameriką A. Sabonis atvyko kartu su žmona Ingrida. Iš Springfield trečiadienio vakarą pora išskrido į Portland, kur ketvirtadienį vyko dar vienas Sabonio pagerbimas, surengtas jo buvusios komandos. Portland Pioneer Courthouse Square įvyko krepšininko susitikimas su gerbėjais, A. Sabonis buvo įtrauktas į ,,Trail Blazers" Hall of Fame. Vakare Rose Garden stadijone buvo surengtas priėmimas ir klausimų-atsakymų sesija. Portland lietuviu nuoširdžiai didžiuojamasi. ,,Trail Blazers" prezidentas Larry Miller pareiškė: ,,Arvydas Sabonis iš tikrųjų rodo, ką reiškia būti, 'trailblazeriu', ir mes labai didžiuojamės, kad jis atstovauja mūsų miestui ir komandai Naismith Memorial Hall of Fame."

Sabonį norėta pakviesti į ,,Trail Blazers" dar 1986 m., tačiau tuomet Lietuva buvo TSRS sudėtyje ir tai buvo neįmanoma dėl politinių priežasčių. Buvęs Portland komandos treneris Maurice Cheeks gailisi to iki šiol: ,,Jis buvo neįtikėtinas žaidėjas... Jis galėjo mesti, perduoti... Gaila, kad jo nebuvo 10 metų anksčiau. Turbūt vis dar dirbčiau Portland." Arvydas pirmą kartą ,,Trail Blazers" žaisti pradėjo 1995 m., būdamas 30-ties. Tiesa, krepšininkas lankėsi Portland 1988 m., tad, prisipažįsta jis, šis miestas jam ,,labai mielas ir šiltas". ,,Trail Blazers" dukart iš eilės – 1999 ir 2000 m. – pasiekė NBA Vakarų konferencijos baigiamąjį ratą, prie to labai daug prisidėjo komandos centras – A. Sabonis. Deja, čempione komanda taip ir netapo. Krepšininkas sako, kad paskutinis pralaimėjimas prieš ,,Los Angeles Lakers", kurioje žaidė galingasis Shaquille O'Neal, jam ir dabar stovi prieš akis – ,,kaip neišnaudota proga". A. Sabonio nuomone, ir šiais laikais, jeigu tik yra galimybė, jauniems krepšininkams iš Europos yra labai naudinga išeiti NBA mokyklą – jeigu nepažaisti, tai bent pasitreniruoti.

* * *

Gimęs 1964 m. gruodžio 19 d. Kaune, profesionalaus žaidėjo karjerą Arvydas pradėjo ir baigė Kauno ,,Žalgiryje" (1981–1989, 2001–2002, 2003–2005). Šešis sezonus jis žaidė Ispanijoje, iš pradžių Valladolido ,,Forum" (1989–1992), po to – Madrido ,,Real" (1992–1995) komandose. Būdamas 30-ies, 1995 m. pradėjo žaisti ,,Portland Trail Blazers" (1995–2001, 2002–2003).

Su Lietuvos rinktine Sabonis laimėjo sidabrą Europos čempionate Graikijoje 1995 m., olimpinę bronzą Barselonoje 1992 m. bei Atlanta 1996 m. Su TSRS rinktine jis yra tapęs olimpiniu (Seule, 1988), pasaulio (Kolumbijoje, 1982) bei Europos (Vakarų Vokietijoje, 1985) čempionu. Su Madrido ,,Real" – ,,Eurolygos'' čempionu (Saragosa, Ispanija, 1995).

Aštuonis kartus A. Sabonis išrinktas geriausiu Europos metų krepšininku, dukart – 1995 ir 1997 m. – jam žaidžiant NBA. Jis pripažintas naudingiausiu Eurolygos 2003–2004 m. sezono žaidėju. 1999 m. NBA.com svetainės lankytojai lietuvį išrinko didžiausią įtaką NBA padariusiu užsieniečiu. 2010 m. A. Sabonis buvo ,,įšventintas" į FIBA (Tarptautinės krepšinio federacijos) Hall of Fame.

Už profesionalią pagalbą, suteikiant reikalingą informaciją apie renginius bei sudarant galimybę trumpai pasikalbėti telefonu su A. Saboniu dėkoju rinkodaros bendrovės ,,Position Sports" prezidentui Kevin Foley.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė **Vida Kuprytė** • El. paštas: **draugas@ateitis.org**

Čikagos sendraugių susirinkime kun. Trimakas svečiams Inesai ir Vidui Čaikauskams įteikia savo sudarytą ir ką tik išleistą veiklos gairių leidinį ,,Tegaivina mus Kristus".
Jono Kuprio nuotr.

Naujas leidinys

teikiantis idėją ir formą 2011-2012 veiklos metams

Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba išleido kun. Kęstučio Trimako sudarytą leidinį ,,Tegaivina mus Kristus: Idėjos, gairės ir motyvai tikėti bei veikti". Leidinys išleistas ,,Ateities" žurnalo šimtmečio sukakties proga, jame pasikliauta mintimis, išsakytomis per Ateitininkų šimtmečio jubiliejaus šventės, įvykusios Čikagoje 2010 m. lapkričio mėn., simpoziumą aptarti ateitininkų katalikiškumo principą.

Šiaurės Amerikos ateitininkai naujus veiklos metus ir antrą gyvavimo šimtmetį pradės šūkiu: ,,Švęskime gyvenimą Kristuje!". Ši naujai išleista 40 puslapių knygutė padės kiekvienam ateitininkui šūkį suprasti ir įgyvendinti. Leidinyje perspausdinti Prano Dovydaičio ,,Trys pamatiniai klausimai", kurie atskleidžia, kas yra ateitininkas. Po to du analitiniai straipsniai: kun. Trimako ,,Iššūkiai ir uždaviniai, pripažįstant Dievą, Kristų ir Jo Bendriją XXI amžiaus angoje" ir dr. Indrės Čuplinskaitės ,,Tikėjimo ir proto ryšio svarba XXI a. pradžioje". Teorijas seka pasiūlymai konkretiems darbams – ŠAA programos komisijos pasiūlytos strateginės gairės veiklai. Pateiktas ilgas skaitytinų straipsnių ir knygų sąrašas puoselėti narių saviauklą, skatinti diskusijas bei skatinti kiekvieną aktyviai reikštis savo organizacijoje bei visuomenėje.

Knygutė bus dalinama Ateitininkų savaitgalyje rugsėjo 2–5 d. Dainavoje ir kituose miestuose vyksiančiuose ateitininkų susibūrimuose. Ja gali pasinaudoti vyresni ateitininkai, vadovai, jaunimo globėjai, t. y. tie, kurie organizuoja veiklą, taip pat ir tie, kurie siekia asmeninio ateitininkiško pasaulėžiūrinio brandumo. Norintys greičiau išvysti knygutę gali susisiekti su ŠAAV pirm. Rasa Kasniūniene el. paštu: **rasakas@aol.com**

ŽINIOS

Šiaurės Amerikos ateitininkų savaitgalis
ALRKF stovyklavietėje Dainavoje • rugsėjo 2–5 d.

Visi kviečiami palydėti vasarą su ateitininkais ir jų bičiuliais Darbo dienos savaitgalį Dainavoje, Manchester, Michigan. Programoje numatyta paskaitos, pabendravimas, Ramunės Kubiliūtės suruošta ,,Ateities" žurnalo paroda, koncertas, laužas, ,,Padėkos vakarėlis" ir daug daugiau.

SKUBIAI REGISTRUOKITĖS Registracijos anketą rasite ateitininkų tinklalapyje **ateitis.org** arba parašant Šiaurės Amerikos ateitininkų savaitgalio registratoriui Linui Mikulioniui, 21166 Chigwidden, Northville, MI 48167. Jeigu turėsite klausimų, malonėkite parašyti ŠAAV pirm. Rasai Kasniūnienei el. pašto adresu **rasakas@aol.com.** Savaitgalį rengia Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba.

Daugiau žinių ir registracija tinklalapyje: http://ateitis.org

Studentų ateitininkų suvažiavimas
Dainavoje • rugsėjo 2–5 d.

Per Š. Amerikos ateitininkų savaitgalį vyks Studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimas. Bus renkama nauja centro valdyba. Suvažiavmo metu studentai turės progą duoti studento ateitininko įžodį. Informacija apie įžodžio programą rasite internete adresu: **http://javstudentija.org**

Čikagos jaunieji ateitininkai pradės veiklos metus
Kviečiami registruotis visi 1–8 skyriaus vaikai

Laukiami nauji nariai

Partizano Daumanto-Prano Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopa kviečia visus lietuvius vaikus nuo pirmo iki aštunto skyriaus prisijungti prie kuopos veiklos. Nariai renkasi Ateitininkų namuose kas pirmą mėnesio sekmadienį po 9 val. r. vaikų šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont. Šalia smagių turiningų susirinkimų, vaikai dalyvauja kuopos šventėse, iškylose ir Jaunųjų ateitininkų vasaros stovykloje Dainavoje.

Registracija

Nauji ir seni nariai turi užsiregistruoti. Galima registruotis internete adresu **http://javjas.org** arba asmeniškai Pasaulio lietuvių centre, Lemont, Maironio lituanistinės mokyklos pirmąją mokslo metų dieną, rugsėjo 10 d.

Pirmas susirinkimas įvyks rugsėjo 11 d. Ateitininkų namuose. Tuo pačiu metu bus ir tėvų posėdis. Rugsėjo 25 d. yra planuojama obuoliavimo iškyla kuopos nariams ir jų šeimoms.

Jeigu turite klausimų, prašome kreiptis į kuopos globėjas

Laimą Aleksienę **laima.aleksa@gmail.com arba**
Ritą Rušėnienę **rusenas@ yahoo.com**

Čikagos sendraugių vakaronėje atsisveikinta su svečiais

Inesa ir Vidas Čaikauskai: atvykome į Ameriką, atradome Lietuvą.

Rugpjūčio 11 d. Čikagos sendraugiai ateitininkai susirinko Ateitininkų namuose, Lemont pabendrauti su kolegomis ateitininkais iš Vilniaus Inesa ir Vidu Čaikauskais ir išgirsti jų įspūdžius iš viešnagės JAV. Šią vasarą sendraugių stovyklos organizatoriai pakvietė šią jauną energingą porą kartu pastovyklauti Dainavoje.

Inesa ir Vidas yra aktyvūs ateitininkų veikloje. Inesa pasižymėjo kaip ateitininkijos šimtmečio parodos ,,Ateitininkų keliu" pagrindinė sudarytoja. Jos straipsniai ne kartą pasirodė ,,Ateities" žurnale.

Vakaronės metu, apsupti idėjos draugų, svečiai labai atvirai aptarė lietuvių tautos ir Bažnyčios rūpesčius: kunigų vaidmuo tarp ateitininkų, jų akivaizdus trūkumas, ateitininkų įvaizdis Lietuvoje, studentų traukimasis iš Lietuvos ir pan. Svečiai pasidžiaugė turėję progą pastovyklauti Dainavoje – tikrame Lietuvos kampelyje JAV. Prie vaišių stalo svečiams buvo palinkėta geros kelionės į namus.

Čikagos sendraugių susirinkime rugpjūčio 11 d. Ateitininkų namuose, Lemont smagi vietinių ateitininkų grupė atsisveikino su svečiais iš Lietuvos Inesa ir Vidu Čaikauskais. Sėdi iš k: Ona Daugirdienė, Aldona Kamantienė, kun. Kęstutis Trimakas, Juozas Polikaitis, Mindaugas Bielskus, Irena Polikaitienė, Čikagos sendraugių pirm. Pranutė Laučkaitė-Domanskienė, Rita Venclovienė, Jolita Kisieliūtė-Narutienė, Raminta Marchertienė, Vida Kuprytė ir Dalia Sadauskienė. Stovi iš k: Rimas ir Viktutė Siliūnai, Darius Polikaitis, svečiai Inesa ir Vidas Čaikauskai, Rasa Kasniūnienė ir Ramunė Kubiliūtė. **Jono Kuprio nuotr.**

PIRMOJI JAV VERSLO MISIJA LIETUVOJE:

jei ne dabar, tai turbūt niekada

DALIA CIDZIKAITĖ

T. Vizgirda: „Kas yra misija? Tiesioginės investicijos ar sandoris, kai Amerika parduoda 100,000 šampūno buteliukų Lietuvos rinkai? Ne, misijos tikslas yra rasti dialogą tarp Lietuvos ir Amerikos. Taip pat tai – šalies ir šalies verslo reklama.“

Daugiau nei prieš metus JAV Komercijos departamento sekretoriaus patarėjo Europai (deputy assistant secretary for Europe in the United States Department of Commerce) Juan Verde galvoje gimęs netikėtas sumanymas rengti pirmą sertifikuotą JAV verslo misiją Lietuvoje (ir regione) netrukus taps tikrove. Apie būsimos misijos, kuri vyks š. m. rugsėjo 25–27 d., formatą ir dydį jau galima spręsti iš žiniasklaidoje pasirodančių vis gausesnių žinučių. Apie ją, jos tikslus ir pasiruošimą „Draugui“ sutiko papasakoti misiją organizuojančios Amerikos prekybos rūmų Lietuvoje (American Chamber of Commerce in Lithuania, arba AmCham) valdybos pirmininkas Tadas Vizgirda ir Lietuvos Respublikos ambasados JAV patikėtinis Simonas Šatūnas.

Paklaustas, kodėl misija rengiama būtent šiais metais, o ne metais anksčiau ar vėliau, T. Vizgirda sakė, jog į šį klausimą turi įdomų atsakymą. Pasak jo, ši misija rengiama… islandų dėka. Tai, kad Lietuva už šią pirmąją JAV verslo misiją Lietuvoje turi būti dėkinga praėjusiais metais Islandijoje išsiveržusiam Eyjafjallajökull ugnikalniui, nėra joks išsigalvojimas. 2010 metų balandį Lietuvoje lankęsis JAV Komercijos departamento sekretoriaus patarėjas Europai J. Verde dėl išsiveržusio ugnikalnio buvo kelioms dienoms „įkalintas“ Lietuvoje. Lietuviai tokios progos nepraleido ir per tas tris dienas J. Verde, buvusiam Kanarų salų AmCham valdybos pirmininkui, sudarė galimybę susitikti su nemažu būriu Lietuvos verslininkų, susipažinti su Vilniumi, Lietuva. Atrodo, jog JAV pareigūno neplanuotai pailgėjusi viešnagė pavyko, nes prieš išvykdamas iš Lietuvos jis ištarė lemtingus žodžius: „Turite tiek daug galimybių, esate tokia patraukli šalis – jums būtinai reikia verslo misijos.“ Į tokį pasiūlymą AmCham Lietuvoje valdyba negalėjo neatsiliepti. Pasak T. Vizgirdos, ilgai nedvejojusi valdyba nusprendė, jog jei ne dabar, tai turbūt niekada nebus lemta pasinaudoti tokia galimybe.

AmCham Lietuvoje valdybos pirmininkas Tadas Vizgirda

Jungtinės Amerikos Valstijos sertifikuotas verslo misijas kitose šalyse rengia jau beveik 13 metų. Liepos 12 d. LR ambasadoje Washington, DC vykusiame JAV-Lietuvos misijos pristatyme misijos tikslas nusakytas taip: stiprinti ir plėtoti verslo ryšius tarp JAV ir Lietuvos šalių įmonių, pristatant Jungtinėms Valstijoms verslo plėtros galimybes Lietuvoje, pritraukiant JAV investuotojus į šalies sparčiai augančias pramonės ir paslaugų sritis. Pirmajai JAV-Lietuvos verslo misijai pasirinktos sritys – informacinės technologijos; klientų aptarnavimo centrai; saulės elementų gamyba; biomasės gamyba ir bioplastikų gamyba.

Svarbų vaidmenį tokioje misijoje vaidina ir žodelis „sertifikuota“, kuris, pasak T. Vizgirdos, reiškia palaikymą – įvairiomis formomis, ne tik finansine, bet ir politine prasme, ir išteklius, kuriais Lietuva, rengdamasi šiai misijai, gali pasinaudoti. LR ambasados JAV patikėtinis S. Šatūnas, daug prisidedantis prie misijos organizavimo, mano, jog žodis „sertifikavimas“ reiškia prekinio ženklo, kuris leidžia JAV administracijai prisidėti prie šios misijos reklamavimo per savo vietinius ofisus, uždėjimą. Misijos sertifikavimas, arba ženklo uždėjimas, įsitikinęs S. Šatūnas, dar labiau turėtų sudominti JAV verslo įmones šia misija.

JAV verslo misiją Lietuvoje neseniai pristatė JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse, Amerikos prekybos rūmų Lietuvoje valdybos pirmininkas Tadas Vizgirda ir LR ūkio ministras Rimantas Žylius. ELTA nuotr.

AmCham Lietuvoje valdybos pirmininkas pasidžiaugė, jog prie misijos ruošos darbų ir sėkmės daug prisideda ir Lietuvos vyriausybė, ypač Ūkio ir Užsienio reikalų ministerijos. LR Ūkio ministerijai priklausanti programa „Invest LT“ suteikė misijai finansinę paramą. URM daug padeda per garbės konsulus JAV (ypač LR gen. garbės konsulę Ohio Ingridą Bublienę ir garbės konsulę Los Angeles Daivą Čekanauskaitę-Navarrette), skleidžiant informaciją apie misiją. Pasak T. Vizgirdos, po liepos mėnesį Lietuvos ambasadoje Washington, DC vykusio priėmimo JAV valstybės atstovams amerikiečių bendrovių susidomėjimas misija patrigubėjo.

T. Vizgirdos vadovaujama AmCham Lietuvoje be konkrečios ministerijų pagalbos sulaukė ir svaraus LR premjero Andriaus Kubiliaus bei jo patarėjo Mykolo Majausko indėlio.

T. Vizgirdos nuomone, organizuojama JAV misija Lietuvoje turi labai daug privalumų. Pirmiausia JAV, kaip pasaulio didžiausia ekonomika, yra tik šešioliktoje vietoje tarp visų Lietuvos prekybos partnerių. Taigi čia slypi labai daug galimybių, ypač matant, jog dolerio kursas, palyginus su ankstesniais dešimt metų, tikrai yra patrauklus. Antra, Lietuva yra viena iš patrauklesnių šalių imtis verslo. „Tas patrauklumas yra palankus dėl įvairių sąlygų, – sakė AmCham Lietuvoje valdybos pirmininkas. – Viena iš pagrindinių yra ta, kad mūsų jaunimas yra labai gerai išsilavinęs, mūsų darbo rinkos pajėgumas daugelyje sričių yra didelis arba labai didelis.“ Ne paskutinėje vietoje yra ir investicijų programa „Invest LT“, kuri leidžia iš Vyriausybės pritraukti lėšų apmokymams ir kitiems darbams. Tad, T. Vizgirdos nuomone, kai žiūrime į visą paketą, jis tikrai atrodo patraukliai – tiek eksportuotojams iš Amerikos į Lietuvą, tiek ir JAV bendrovėms, kurios norėtų investuoti į Lietuvą.

AmCham Lietuvoje valdybos pirmininkui antrina ir misijos sėkme besirūpinanti JAV ambasadorė Lietuvai Anne E. Derse. Rugpjūčio 8 dieną Vilniuje surengtoje konferencijoje ji teigė, jog Lietuva patraukli investicijoms „dėl aukštos kvalifikacijos profesionalų, aukšto lygio darbo etikos, naujovių potencialo bei strategiškai patogios geografinės padėties“.

Padedant JAV Komercijos departamentui, šiai misijai teko pasirinkti tik keletą, jau anksčiau minėtų sričių. „Pasižiūrėjome į Vyriausybės kryptis (IT sritis, bioplastiko gamyba, paslaugų ir aptarnavimo centrai ir kt.), į jau egzistuojančią gerą praktiką – jau Lietuvoje investavusias tokias bendroves kaip ‘IBM’, ‘Western Union’. Jei pavyko privilioti tokius vardus į Lietuvą, kodėl negalima plėsti to, ką jos daro?“, – retoriškai klausė T. Vizgirda.

Lietuvos vyriausybės skirtos pradinės investicijos į misiją leido AmCham Lietuvoje pasamdyti JAV įmonę „EXIM Trade Solutions“, jog ši padėtų ieškoti amerikiečių bendrovių, atitinkančių pasirinktas sritis ir Lietuvos įmones. Nors pokalbio metu T. Vizgirda negalėjo pasakyti JAV bendrovių pavadinimų, kol jų dalyvavimas misijoje nėra patvirtintas, jis sakė, jog tarp jų yra nemažai „Fortune 500“ bendrovių. Šiandien jau žinoma, jog galimybėmis investuoti Lietuvoje domėsis tokios amerikiečių bendrovės kaip „AT&T“ („Fortune“ sąraše užimanti 12-tą vietą), „Exelon“ (134-oji vieta „Fortune 500“), „Sutherland Global Services“, „Foxit Software“, „Informatix, Inc“, „Critical Solutions“ ir kt. Planuojama, kad misijoje dalyvaus apie 50 Lietuvos ir 19 JAV įmonių.

Į klausimą, ar viena pasirašyta sutartis tarp JAV ir Lietuvos – pakankamas misijos pasiekimas, T. Vizgirda atsakė, jog JAV Komercijos departamento nuomone, viena sutartis jau yra laikoma sėkminga misija. „Kas yra misija? Tiesioginės investicijos ar sandoris, kai Amerika parduoda 100,000 šampūno buteliukų Lietuvos rinkai? Ne, misijos tikslas yra rasti dialogą tarp Lietuvos ir Amerikos. Taip pat tai – šalies ir šalies verslo reklama, – sakė T. Vizgirda. – Pats turėdamas verslą ieškau ambasadorių, kurie galėtų apie Lietuvą gražiai pakalbėti ir prikalbintų atvykti į mūsų šalį. Šiuo metu galima pastebėti, jog dauguma tų, kurie išvyksta iš Lietuvos, mūsų emigrantai, yra nusivylę Lietuva, ir jie savo naujiems draugams Anglijoje ar JAV apie ją atsiliepia neigiamai.“

Rugsėjo mėnesį Lietuvos laukia pirmoji sertifikuota JAV verslo misija, kurią, be kitų aukštų JAV pareigūnų, žada atlydėti JAV Kongreso narys John Shimkus, JAV Komercijos departamento sekretoriaus patarėjas Europai J. Verde, LR garbės konsulai iš JAV. Tai, pasak T. Vizgirdos, tik pradinis sąrašas, jis tikrai pasipildys. „Jei ši misija bus sėkminga, – prasitarė jis, – rengsime atsakomąją misiją – iš Lietuvos į Ameriką.“

SPORTAS

Lukas Veržbickas laimėjo JAV jaunimo triatlono pirmenybes California valstijoje. usatriathlon.org nuotr.

Naujos L. Veržbicko pergalės

EDVARDAS ŠULAITIS

Lukas Veržbickas (Amerikoje žinomas kaip Verzbicas) neseniai laimėjo aukso medalius „Pan American'' ir JAV jaunių (16–19 metų amžiaus) triatlono pirmenybėse, kuriose rungtyniavo geriausi šios sporto šakos atstovai. Apie šį jaunuolį, gimusį 1993 m. sausio 6 d. Kaune, į Čikagą atvykusį 9-erių, daug informacijos galima rasti įvairiuose amerikiečių žurnaluose bei internetiniuose puslapiuose. Ten dažniausiai pabrėžiama Luko gimimo vieta, pažymima, kad jo mama yra buvusi Lietuvos 3,000 m bėgimo rekordininkė.

Per mėnesį Lukas pelnė dar dvi įspūdingas pergales. Nepaisant, kad lietuvaitis yra kroso ar reguliarių ilgų atstumų bėgikas, savo amžiaus grupėje neturintis sau lygių ne tik Čikagos apylinkėse, bet ir visoje Amerikoje, jis skina pergales ir triatlone.

Du paskutiniai jo laimėjimai buvo pasiekti kaip tik triatlone, į kurį įeina ne tik bėgimas, bet ir plaukimas bei dviračių lenktynės.

Pirmas tarp daugelio valstybių sportininkų

Pažymėtina Luko pergalė Kanados vakarinėje dalyje Edmonton prieš 3 savaites surengtose „Pan American'' žaidynėse. Čia jis pakartojo prieš 2 metus panašiose varžybose (jose dalyvavo Pietų, Vidurio ir Šiaurės Amerikos sportininkai) pasiektą pergalę, dar kartą įrodydamas, kad pirmasis laimėjimas tokio masto žaidynėse nebuvo atsitiktinis. Šimtai Luko amžiaus aukščiausios jaunių klasės dalyvių liko už mūsiškio nugaros. O lietuvaitis, kaip jau tapo įprasta, pelnė auksą.

Richard Lam nuotr.

Laimėjo ir JAV jaunių triatloną

Rugpjūčio 6 d. L. Veržbickas dalyvavo jau paskutinėse jam šiame krašte vykusiose (Chula Vista vietovėje, netoli San Diego, CA) JAV jaunių elitinės klasės varžybose. Kadangi rugsėjo mėnesį jis pradeda studijuoti University of Oregon, Eugene, kur toliau sieks bėgimo aukštumų (šiame universitete mokosi geriausi JAV bėgikai), sportininkui kurį laiką nebus progos dalyvauti triatlono rungtynėse.

Pirmąjį rugpjūčio šeštadienį California vykusiose varžybose Lukas vėl lengvai iškovojo auksą. Šį kartą jis daugiau nei minute aplenkė metais vyresnį Ben Kanute iš Geneva, IL „Multisport Madness'' klubo, kuriam priklausė ir pats Lukas. Šiose varžybose dalyviams reikėjo nuplaukti 750 m, nuvažiuoti dviračiu 20 km ir nubėgti 5 km. Lukas tai atliko už savo pagrindinį varžovą 1 minute ir 15.01 sekundėmis greičiau, laimėdamas aukso medalį.

Kitą dieną – skaudi nelaimė

Po asmeninių varžybų rugpjūčio 7 d. toje pačioje vietoje L. Veržbickas dalyvavo triatlono estafečių rungtyje. Čia komandą sudarė 2 vaikinai (iki 19 metų) ir viena mergina. Tačiau šių lenktynių lietuvaičiui nebuvo lemta baigti. Užkabinus kitam lenktynininkui jo dviračio ratą, Lukas nukrito ant žemės ir gana sunkiai susižeidė. Nuvežus jį į ligoninę, teko siūti net 13 žaizdų. Lietuvaitis ir visi kiti džiaugėsi, kad, padarius tyrimus, nerasta lūžusių kaulų. Tad po 5 valandų, praleistų ligoninėje, sportininkas buvo išleistas į namus. Po nepilnos savaitės jis pradėjo pamažu treniruotis, tiesa plaukti vaikinui ilgesnį laiką uždrausta.

Laukia pasaulio pirmenybės

Dabar L. Veržbicko laukia dar vienas jėgų išbandymas triatlone – šį kartą pasaulio jaunimo triatlono pirmenybės, kurios vyks jau netrukus – rugsėjo 10–11 dienomis Beijing mieste Kinijoje.

Jaunasis lietuvis tokio pobūdžio pirmenybėse dalyvavo ir pernai (jos vyko Vengrijoje). Tą kartą vaikinas užėmė IV vietą, tai atsitiko praradus brangias sekundes dėl patirtos baudos (per neapsižiūrėjimą Lukas po plaukimo rungties neįdėjo akinių į dėžutę). Šiemet jis tikina tokios klaidos nepadarysiąs ir stengsis iškovoti pasaulio pirmenybių auksą.

L. Veržbickas pareiškė, kad jeigu jis laimės aukso medalį, tai jį įteiks savo treniruočių draugui Kevin Mc Dowell, kuris dėl *Hodgkin's lymphoma* ligos negali dalyvauti pirmenybėse. Šį savo ketinimą lietuvis yra ne kartą išsakęs pokalbiuose, skelbtuose internetiniuose puslapiuose.

L. Veržbickas yra ir geras mokinys – jis Sandburg gimnaziją Orland Park, IL baigė per 3 metus, rasdamas laiko ne tik sportui, bet ir mokslui, kas gana labai retai pasitaiko.

Lukui linkime aukso medalio pasaulio jaunių triatlono pirmenybėse Kinijoje bei sėkmingų studijų Oregon. Tokie sportininkai kaip Lukas turbūt gimsta ne dažniau kaip kartą per 100 metų.

Pralaimėta ir rusams, ir ispanams

PAUL TRIUKAS

Praėjusią savaitę Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė pralaimėjo dvi draugiškas rungtynes, abi vykusias išvykoje. Savaitės pradžioje lietuviai Maskvoje net 76:91 pralaimėjo rusams. Jau po pirmojo kėlinio Lietuvos rinktinė atsiliko devyniais taškais, vėliau skirtumas vis padidėjo. Šiose rungtynėse 15 taškų pelnė Paulius Jankūnas, 14 – Jonas Valančiūnas, 12 – Darius Songaila, 11 – Simas Jasaitis, po 7 – Darjuš Lavrinovič ir Martynas Pocius, 4 – Rimantas Kaukėnas, 3 – Šarūnas Jasikevičius, 2 – Tomas Delininkaitis ir 1 – Robertas Javtokas. Mantas Kalnietis ir Mindaugas Lukauskis taškų nepelnė, o Kšyštof Lavrinovič ir Marijonas Petravičius aikštelėje nepasirodė.

Po kelių dienų Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė Madride susitiko su praėjusio Europos čempionato nugalėtojais ispanais. Šiems lietuviai pralaimėjo 78:90. Rungtynėse nežaidė P. Jankūnas ir D. Lavrinovič. 12 taškų pelnė K. Lavrinovič, 11 – R. Kaukėnas, 10 – J. Valančiūnas, 8 – D. Songaila, 7 – Š. Jasikevičius, po 6 – R. Javtokas ir M. Pocius, po 5 – M. Petravičius ir S. Jasaitis, 4 – M. Kalnietis, po 2 – T. Delininkaitis ir M. Lukauskis.

Kauno „Žalgiryje'' – Ty Lawson

Praėjusios savaitės pabaigoje su Kauno „Žalgirio'' komanda sutartį pasirašė 23 metų įžaidėjas Ty Lawson. 180 cm ūgio krepšininkas nuo karjeros pradžios žaidė NBA, prasidėjus deryboms tarp krepšininkų ir NBA vadovybės nusprendė neatostogauti, bet žaisti Europoje. Praėjusį sezoną žaisdamas „Denver Nuggets'' T. Lawson pelnydavo po 15,6 taško, atkovodavo po 3,4 kamuolio, atlikdavo po 3,8 rezultatyvaus perdavimo.

Per šį sezoną T. Lawson uždirbs 1,6 mln. JAV dolerių.

Lietuvių Operos premjera – jau ne už kalnų

LAIMA APANAVIČIENĖ

Nida Grigalavičiūtė

Genovaitė Bigenytė

Linas Sprindys

Franz Lehar amžininkai sakydavo, kad vyrauja trys teatro muzikos rūšys: opera, operetė ir Lehar. Kompozitorius pakeitė požiūrį į operetę kaip į jaunėlę – lengvabūdę ir žaismingą – operos sesę. Neįprastai – rudenį – esame kviečiami į 55-ąjį Lietuvių Operos (LO) sezono spektaklį. Šįkart gėrėsimės Franz Lehar operete ,,Grafas Liuksemburgas", kur greta triukšmingo karnavalinio šurmulio, komiškų porelių, bohemos buities vaizdų matysime ir gražią, kilnią bei poetišką meilę. Spektaklio premjera rugpjūčio 28 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Morton High School Auditorium (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL 60804).

Skaitytojai jau žino, kodėl spektaklis rodomas rudenį (apie tai – pokalbis su LO valdybos pirmininke Daiva Guzelyte-Švabiene ir choro dirigente bei vadove Jūrate Grabliauskiene ,,Drauge", 2011 m. liepos 30 d. numeryje), žino, kokie atlikėjai į premjerą atvyksta iš Lietuvos, kas diriguos spektaklį ir kas spektaklio režisierius (,,Draugas", 2011 m. rugpjūčio 6 d.).

Dabar pats laikas susipažinti su tais atlikėjais, šokėjais, choristais bei LO vadovais, kurie gyvena ir kuria šalia mūsų.

Nida Grigalavičiūtė

Mūsų LO pažibai Nidai Grigalavičiūtei šį kartą vaidinti nereikės. Jos vaidmuo premjerinėje operetėje – Angle Didier, Paryžiaus operos dainininkė. Puikaus balso savininkė gerai pažįstama Lietuvos Operos gerbėjams. Tad vėl ją išgirsti bus tikras malonumas.

N. Grigalavičiūtė gimė Klaipėdoje. Baigė Lietuvos valstybinės konservatorijos, Klaipėdos fakulteto muzikos mokytojos bei choro dirigento specialybę, turi bakalauro laipsnį. Po studijų pradėjo dirbti Klaipėdos muzikinio teatro choro artiste. Vėliau tapo šio teatro soliste.

Nuo 2000 m. su šeima gyvena Čikagoje. Šiuo metu dirba Čikagos simfoniniame orkestre, su kuriuo paruošė soprano partiją G. Verdi „Requiem" (dirigentas Riccardo Muti).

Dainininkė rengia koncertines programas, su malonumu koncertuoja ir lietuviškuose renginiuose.

Dar dainuodama Lietuvoje buvo Lietuvos teatro metų apdovanojimo „Kristoforas" nominantė už Rozinos ir Mikaelos vaidmenis operose „Sevilijos kirpėjas", „Karmen". Tapo S. Moniuszka tarptautinio vokalistų konkurso Lenkijoje laureate. Lietuvoje ir Amerikoje dirbo su žymiais dirigentais J. Domarku, D. Anzollini, S. Sondeckiu, S. Domarku, V. Viržoniu, A. Vasaičiu, V. Gergijev, R. Muti, B. Haijtnik.

Šiemet vasarą Lietuvoje leidusi dainininkė buvo pakviesta dalyvauti jubiliejiniame – 10-ajame – tarptautiniame festivalyje ,,Operetė Kauno pilyje" ir liepos 5–6 dienomis kartu su kitais dainininkais dainavo koncertuose prie Kauno pilies.

Nepamiršo savo žemietės ir klaipėdiečiai, pakvietę viešnią liepos 27 d. dalyvauti tradiciniame XIV tarptautiniame operos ir simfoninės muzikos festivalyje ,,Muzikinis rugpjūtis pajūryje" bei liepos 27–31 dienomis Klaipėdoje vykusioje jau 52-ojoje Jūros šventėje.

Genovaitė Bigenytė

Šių metų pastatyme mecosopranas Genovaitė atliks grafienės Stasa Kokozow, buvusios kunigaikščio Basil sužadėtinės vaidmenį. Lietuvių Operoje dainuojanti nuo 1994 metų dainininkė gerai pažįstama operos mėgėjams.

Apie ,,lengvą" dainavimą operetėje profesionali dainininkė yra taip pasakiusi: ,,Nelabai suprantu pasakymo: 'Dainuoti sunku arba lengva'. Tiek operoje, tiek operetėje kiekvienas veikėjas išryškinamas žodžio ir muzikos pagalba. Svarbu, ar atlikėjas įsijaučia į savo kuriamą vaidmenį. Ne mažiau svarbu ir dainininko balsinis sugebėjimas atitikti duotąjį vaidmenį. Tai ir apsprendžia ar jam lengva, ar sunku."

Genovaitė, kaip ir Nida, šiemet viešėjo Lietuvoje ir taip pat buvo pakviesta dalyvauti ten vykusiuose koncertuose.

Puikų balsą turinti dainininkė sako: ,,Dainavimas tai aš, aš – tai dainavimas. Be dainavimo nebūčiau savimi." Kartu dainininkė nė kiek neabejoja, kad statant spektaklį – ar tai būtų opera, ar operetė – vaidmens kūrimui labai svarbus scenos partnerių bendravimas, mizanscenų kūrimas.

Linas Sprindys

Solistas Linas Sprindys taip pat pažįstamas LO lankytojams. Baigęs Vilniaus Antakalnio vidurinę mokyklą, Linas pasuko muziko keliu – baigė Lietuvos muzikos akademiją, dainavo Kauno valstybiniame muzikiniame teatre.

Ne pirmus metus LO talkinantis solistas, šį kartą atliks Pawel von Pawlowitsch Rusijos ambasados patarėjo vaidmenį.

Tomas Klova

Jau septintą sezoną LO dainuojantis tenoras pastatyme atliks nedidelį Sergei Mentschikoff vaidmenį. Dainavimą pamilo nuo mažens. Būdamas 9-ių jau dainavo mokyklos chore. Mokėsi Mažeikių muzikos mokykloje triubos klasėje, o tapęs studentu ketverius metus dainavo Kauno technologijos universiteto chore ,,Jaunystė".

Rimantas Grabliauskas

Baritonas R. Grabliauskas, atliksiantis epizodinį Pelegrin vaidmenį, LO dainuoja trečią sezoną. Jis mokėsi Kauno J. Gruodžio konservatorijoje. ,,Dainavimas man – tai puiki proga atskleisti savo jausmus ir išgyvenimus. Dainuodamas jaučiuosi reikalingas. Esu įsitikinęs, kad tai ir savotiškas ilgaamžiškumo receptas", – įsitikinęs Rimantas. Be to, Rimantui patinka choro narių entuziazmas bei geranoriškumas ir, žinoma, proga dainuoti su profesionalais, pritariant orkestrui.

Martynas Sadauskas

Baritonas Martynas Sadauskas, atliksiantis durininko Jean Baptiste vaidmenį, taip pat ne naujokas LO scenoje. Gyvendamas Lietuvoje 9-erius metus mokėsi ir dainavo Kauno ,,Varpelio" muzikos mokykloje, o atvykęs į JAV jau vidurinėje mokykloje įsijungė į mokyklos pramoginį chorą (Show Choir), vaidino mokyklos dramos studijoje.

Mindaugas Razumas

Užaugęs muzikų šeimoje, tenoras Mindaugas yra baigęs Kauno Juozo Gruodžio konservatoriją. Jau antrą sezoną LO dainuojantis M. Razumas atliks epizodinį skulptoriaus Saville vaidmenį.

,,Dainavimas – tai malonumas. Dainuojame prie stalo, dainuojame prie laužo, kodėl nepadainavus scenoje?", – sako Mindaugas.

Artūras Vilimas

Tenoras Artūras, atliksiantis ,,Grafe Liuksemburge" epizodinį operos dainininkės Angee Didier tarno vaidmenį, su dainavimu ,,draugauja" taip pat nuo vaikystės. Dar besimokydamas Vilniaus 21-je vidurinėje mokykloje, dainavo mokyklos chore. Ne naujokas jis ir Lietuvių Operoje.

Choreografinė grupė

Dabar mums atrodo įprasta, kai operetėje po vokalinio numerio seka šokis. Tačiau tai sugalvojo būtent F. Lehar! O veikėjų šokis be žodžių, perteikiantis herojų jausmus? Tai taip pat šio kompozitoriaus atradimas. Žymus kūrėjas praturtino operetę dramatizmu, ,,ašaromis", stipriu, nuoširdžiu jausmu.

Kad be šokio operetė ne operetė, supranta ir LO vadovai, jau penktus metus iš eilės pakvietę į talką grupę tautinių šokių kolektyvo ,,Suktinis" (vadovės Giedrė Elekšytė ir Monika Adomaitytė) šokėjų. Šių metų pastatymui choreografines scenas sukurti padeda vietinis choreografas Aivaras Vitkus ir baleto artistai iš Lietuvos

Nukelta į 14 psl.

Tomas Klova

Rimantas Grabliauskas

Martynas Sadauskas

Mindaugas Razumas

APŽVALGOS

Redaktorė **Loreta Timukienė** • El. paštas: **loretatim@gmail.com**

Europos naujieji dešinieji – laikas sunerimti!

Vadim Volovoj

Tragiški įvykiai Norvegijoje verčia atidžiau pažvelgti į kraštutinių dešiniųjų partijas ir judėjimus Europoje. Pastaruoju metu jie tampa joje vis populiaresni. Europinio masto atgarsį sukėlė sėkmingas Jorg Haider Laisvės partijos pasirodymas 2008 m. Austrijos parlamento rinkimuose. Kitu garsiu skambučiu tapo 2009 m. rinkimai į Europos Parlamentą: jame kraštutinės dešinės partijos šiandien turi apie 7–8 proc. vietų (56 iš 736). Galiausiai per 2011 m. Suomijos parlamento rinkimus gerokai pagerino savo padėtį partija „Tikrieji suomiai", ir tai jau nėra išskirtinis atvejis. Panašios pakraipos partijų galima rasti Italijos, Belgijos, Olandijos, Vengrijos ir kitų Europos šalių parlamentuose. Jos nėra vienareikšmiškai radikalios ar ekstremistinės, bet Norvegijos įvykiai verčia rimtai sunerimti.

Istorinis naujųjų dešiniųjų simbolis yra Prancūzijos nacionalinis frontas (NF), parodęs savo jėgą per paskutinius šalies regioninius rinkimus, vykusius 2010 m. (labiausiai jį parėmė Vidužemio jūros regionai, kur gyvena didesnė dalis imigrantų). Garsus dešiniųjų „prekinis ženklas" yra ir Belgijos „Flamandų interesas". Didžiojoje Britanijoje veikianti Britų nacionalinė partija (BNP) gavo dvi vietas Europos Parlamente. Italijoje įtakinga „Šiaurės lyga". Trumpai tariant, dešiniųjų judėjimų geografija Europoje yra labai plati (daugiau informacijos galima rasti tinklalapyje http://right-world.net/).

Pagrindinis klausimas: kokia yra kraštutinių dešiniųjų partijų sėkmės paslaptis? Giluminės priežastys yra susijusios su aiškios Europos Sąjungos (ES) tapatybės stoka. Ji pateko į neribotų žmogaus teisių, pakantumo ir socialinės apsaugos ideologijos, kurią vis dar bando pristatyti kaip universalų vienijantį pamatą, spąstus. Tačiau planas nesuveikia. Visi negali būti laimingi – kažkas turi mokėti. Todėl galima suprasti, pavyzdžiui, prancūzus, kurie piktinasi tuo, kad nemaža dalis imigrantų arabų leidžia sau tinginiauti už jų pinigus ir dar degina automobilius, reikalaudami daugiau teisių ir pagarbos. Antra, dešinieji savo programose drąsiai kalba apie tai, ką tradicinės partijos bijo pasakyti (ir todėl praranda savo vietas). Kaip pareiškė „Flamandų intereso" atstovas europarlamentaras P. Claeys: „Visos tradicinės partijos yra politiškai korektiškos. Jos tampa vis labiau ir labiau panašios viena į kitą. Centristai ir kairieji jau beveik susiliejo. Rinkėjai nemato skirtumų. Šios partijos nenori matyti didelių Europos miestų problemų, tokių kaip imigracija, ekstremizmo augimas ir nusikalstamumas, o nacionalinės partijos apie šias problemas kalba."

Visos dešiniųjų partijos yra savaip specifinės. Tai leidžia žinovams teigti, kad jos niekada negalės susitarti/susivienyti. Kaip pasakė Vokietijos televizijos WDR apžvalgininkas V. Kapusta: „Skirtumai tarp nacionalinių judėjimų yra didžiuliai. Kraštutinių dešiniųjų partijos yra protesto partijos, nepajėgios jungtis į koalicijas." Tačiau pažiūrėjus atidžiau, iš karto galima pamatyti bendrus visų kraštutinių Europos dešiniųjų bruožus, kurie sukuria stiprų jų integracijos pamatą. Apibendrinant galima išskirti tris kertinius dešiniųjų partijų programų požymius, paremtus konkrečiais jų vadovų pareiškimais.

1. Visų jų dėmesio centre yra migraciniai klausimai. Dešiniųjų manymu, imigrantai atima iš vietinių gyventojų darbo vietas ir paprasčiausiai „pravalgo" socialines pašalpas. Pirmiausia kalbama apie imigrantus musulmonus: jie ne tik nenori įsilieti į Europos vertybinę erdvę, bet ir, prisidengdami žmogaus teisėmis, dar bando primesti pasaulietinei europietiškai kultūrai islamo tradicijas. Be to, didelės dalies europiečių sąmonėje (beje, ne be Vakarų žiniasklaidos pagalbos) įsitvirtino arabo/musulmono kaip galimo teroristo įvaizdis, ir tai tik paaštrina padėtį. Iškalbingai šiuo atveju skamba dabartinio Austrijos Laisvės partijos vadovo H. Ch. Strache (J. Haider žuvo autoavarijoje) pareiškimas. „Šiandien osmanai – ne prie Vienos ar kitų Europos miestų vartų, dabar jie jau viduje. Europoje daug kas pasikeitė visuomenės ir religijos srityse. Europa prarado savo sielą, savo valią, savo širdį. Pasistengti grąžinti Europai jos sielą ir išsaugoti mūsų Europą mums, mūsų vaikams ir jų ateičiai – mūsų užduotis. ES valdžios sprendimas atsisakyti mūsų istorinės tradicijos – pasidavimo ženklas", – sakė H. Ch. Strache. Savo ruožtu BNP vadovas N. Griffin pažymėjo: „Mes siekiame išsaugoti tą labai svarbų mums institutą – demokratiją, tačiau kartu mes perspėjame, kad demokratija mūsų šalyje atsidūrė di-deliame pavojuje. To pavojaus šalti-niai yra ES ir masinė imigracija. Tai jie žlugdo mūsų tradicijas ir mūsų kultūrą." Visa tai rodo, kad naujieji dešinieji nėra klasikiniai nacionalistai, aukštinantys vien savo naciją. Galima sakyti, jie yra Europos na-cionalistai, ginantys europietišką ta-patybę – savotiškas „kultūrinis na-cionalizmas". Tačiau drauge kraštutiniai dešinieji yra gana griežti ES kaip biurokratinio viršnacionalinio instituto kritikai.

2. Jų euroskepticizmas yra paremtas keliais dalykais. Pirmiausia dešinieji nerimauja dėl to, kad ES nieko nedaro dėl migracijos ir Europos islamizacijos, toliau laikydamasi neribotų žmogaus teisių ir aklos tolerancijos principų. Antra, dešinieji yra nepatenkinti, kad ES negina tradicinių krikščioniškų vertybių (neuždraudžia abortų ir toleruoja tos pačios lyties asmenų seksualinius santykius, užuot palaikius klasikinę šeimą). Trečia, pavyzdžiui, „Tikrieji suomiai" nenori mokėti savo pinigų tiems, kurie gyvena ne pagal galimybes (pavyzdžiui, Graikijai), ir taikstytis su Briuselio biurokratų reikalavimais (diktatu). Pasak jų, skęstančiojo gelbėjimasis yra jo paties reikalas. Tačiau svarbiausias dešiniųjų tikslas ES atžvilgiu – užkirsti kelią Europos supervalstybės sukūrimui (federalizacijai). Jie – ne prieš Europos vienybę (ypač vertybinę ir kultūrinę – ją ypač palaiko), bet kalba apie integracijos ribas – būtinybę išsaugoti valstybių savarankiškumą sprendžiant svarbiausius savo gyvenimo klausimus. „Mes ne prieš ES, o prieš tą formą, kurią įgauna dabartinė ES. Europos tautos paranda laisvę. Sprendimus priima ES vyriausybė, kuri buvo ne išrinkta, o paskirta valdininkų. Tai tiesioginis europiečių ir demokratijos varžymas", – sako Prancūzijos NF atstovas B. Golnisch.

3. Naujieji dešinieji kritikuoja ir savo nacionalines vyriausybes. Jų netenkina nepakankamas vietinės valdžios dėmesys migracijai ir krikščioniškoms vertybėms, taip pat valdininkų nesugebėjimas įveikti ekonominę ir demografinę (visuomenės senėjimo) krizę, jų korupcija ir bandymai riboti pilietines teises bei laisves. Pavyzdžiui, BNP vadovas N. Griffin teigia: „Mes siekiame atkreipti dėmesį į labai neraminantį faktą: pilietinės ir asmeninės laisvės šiuolaikinėje Britanijoje atsidūrė pavojuje. Prisidengdamos 'kova su terorizmu', senosios politinės partijos sugebėjo priimti parlamente drakoniškus įstatymus, kurie riboja daug mūsų tradicinių laisvių." Taigi, gal naujuosius dešiniuosius ir skiria tam tikri (pirmiausia nacionaliniai) dalykai, bet keli momentai sukuria tvirtą jų vienijimosi pagrindą: a. Migracijos kontrolės ir tradicinių krikščioniškų vertybių puoselėjimo Europoje būtinybė, kad neįvyktų jos islamizacija; b. Euroskepticizmas (nacionalinis suverenitetas, o ne ES federalizacija); c. Asmeninių teisių ir laisvių išsaugojimas. Ko tik tradicinės partijos nebandė daryti, kad sustabdytų kraštutinių dešiniųjų populiarumo augimą (jų perėjimą nuo nesisteminio prie parlamentinio statuso). Tačiau nei atvirai rodomas ignoravimas, nei šūkių perėmimas nepadeda, nes visa tai tik dar labiau sustiprina jų pozicijas. Lengvai nustumti į šoną galima tik tuščius populistus, o naujieji dešinieji remiasi ne vien palankia aplinka, bet ir gana rafinuota ideologija. Pastaroji atsirado septintame XX a. dešimtmetyje kaip atsakas į kairiųjų stiprėjimą ir tradicinio europinio sociumo krizę. Lengva pastebėti, kad šiandieninių dešiniųjų partijų retorika nėra tapati teoriniams naujųjų dešiniųjų išvedžiojimams, bet apie šių fenomenų artumą kalbėti galima. Svarbiausias vienijantis dalykas – dėmesys civilizacinei Europos tapatybei. Apibendrinant galima teigti, kad kraštutinės dešiniosios partijos ES šalyse nėra laikinas reiškinys. Pasiskolinusios keletą sąvokų iš vyraujančio liberalios demokratijos žodyno ir suderinusios jas su akademinės naujosios dešinės mokyklos tezėmis, jos iš vakarykščių radikalų virsta veiklia politine jėga, kalbančia ir duodančia atsakymus į aštriausius klausimus. Tačiau įvykiai Norvegijoje rodo, kad galimi Europos gelbėtojai gali greitai virsti jos žudikais. Kuo gali grėsti Europos Sąjungai naujųjų dešiniųjų atėjimas į valdžią?

Akivaizdu, kad pradėtų jie nuo politikos migrantų (ypač iš trečiųjų šalių ir musulmonų) atžvilgiu griežtinimo, tai gali pasireikšti net tam tikrais policiniais „valymais" ir deportacijomis. Antra, kraštutinių dešiniųjų įsigalėjimas sustabdytų Europos federalizaciją. Trečia, ES plėtra įmanoma, bet apie Turkijos narystę bus galima pamiršti. Ketvirta, turėtų sumažėti europinė pagalba neturtingoms šalims. Kita vertus, tuomet pavojuje atsidurtų vieninga ES ekonominė sistema ir euro zona. Tačiau dešinieji jau seniai pasisako už grįžimą prie nacionalinių valiutų ir savarankišką finansinę politiką bei protekcionistinę ekonomiką. Todėl tokia įvykių eiga jų neišgąsdintų, nes žlugtų ne kultūrinė/vertybinė, o institucinė/biurokratinė sąjunga.

Ačiū Dievui, kol kas tai – tik svarstoma galimybė. Aplinkybės (migrantų problema, ES ekonominiai sunkumai ir pan.) dešiniesiems yra palankios, bet tai dar nereiškia, kad įvykiai greitai pakryps Europos radikalėjimo linkme. Kaip pažymėjo britų politologas M. Goodwin: „Šiomis nuotaikomis sėkmingai naudojasi dešinieji radikalai, tačiau nėra požymių, kad jie iš esmės pakeistų politinį Senojo žemyno veidą. Kraštutinių dešiniųjų partijoms neužteks jėgų Europoje perimti vyriausybių vairą, tačiau jos išliks matoma ir reikšminga jėga Europos politiniame žemėlapyje." Vis dėlto atsipalaiduoti negalima. Pagirtina, kad naujieji dešinieji kelia į paviršių opias europietiško masto problemas, bet pavojus slypi tame, kad riba tarp kritikos ir ekstremizmo tokio tipo partijose ir judėjimuose yra labai plona. Todėl geriausias būdas išmušti žemę jiems iš po kojų būtų kuo greitesnis jų keliamų problemų sprendimas, nes kitaip gali atsirasti vis daugiau tokių kaip Anders Behring Breivik, o tada jau tektų ieškoti S. Huntington rašinių apie civilizacijų susidūrimą.

Geopolitika.lt

Vadim Volovoj – Geopolitinių studijų centro specialistas.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė **Loreta Timukienė** • El. paštas: **loretatim@gmail.com**

Vilnius (ELTA) – Rugpjūčio 19 d. iš sostinės Katedros aikštės išlydėti tradicinio tarptautinio estafetinio bėgimo ,,Baltijos kelias" (Vilnius–Ryga–Talinas), skirto 1989 m. gyvajam Baltijos keliui paminėti, pirmieji dalyviai. Apie 40 bėgikų su šalies vadovės sveikinimu išlydėti į 600 km bėgimą. Lietuvos vyskupų konferencijos generalinio sekretoriaus padėjėjas kunigas Ričardas Doveika palaimino bėgikus, pašventino jų pasiimtus kryželius. Bėgimas ,,Baltijos kelias" vyksta jau 20-tą kartą. Katedros aikštėje bėgimą pradėjo bėgikai iš Lietuvos ir Latvijos, vėliau prie jų prisijungs daugiau dalyvių. Sportininkai finišuos Taline. **ELTA** nuotr.

Iš pareigų traukiasi pareigūnė, perdavusi duomenis Baltarusijai apie A. Beliacki

Vilnius (ELTA) – Iš pareigų traukiasi Teisingumo ministerijos Tarptautinės teisės departamento vadovė Aušra Bernotienė. Ši pareigūnė kritikuota už duomenų apie opozicionieriaus Ales Beliacki finansinių operacijų perdavimą Baltarusijai.

Teisingumo ministras Remigijus Šimašius A. Bernotienės prašymą atleisti ją iš darbo rado grįžęs po apsilankymo pas prezidentę. Ministras tokį savo pavaldinės norą patenkino. Tiesa, R. Šimašiaus teigimu, šis departamento vadovės žingsnis nereiškia, kad toliau nebus atliekamas tyrimas dėl visų šio įvykio aplinkybių. Darbą tęs ministerijoje sudaryta darbo grupė, visas aplinkybes taip pat aiškinasi ministro pirmininko pavedimu sudaryta komisija.

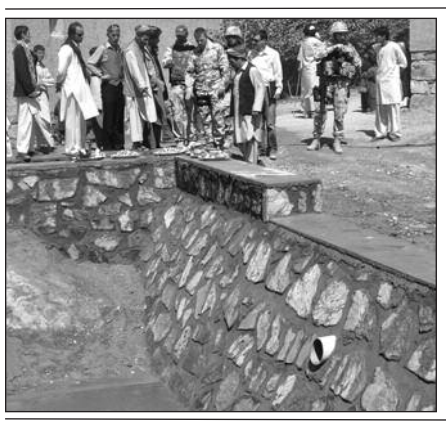

Vilnius (BNS) – Afganistano Goro provincijos Kendivalio kaime atidaryta Lietuvos lėšomis įrengta užtvanka. Per du mėnesius įrengtos užtvankos paskirtis – surinkti per kaimą tekančios upės vandenį, kurį gyventojai itin sausu vasaros sezono metu galėtų naudoti buities reikmėms. Tai jau antras Lietuvos specialiosios misijos lėšomis įgyvendintas projektas Kendivalio kaime. Šių metų birželio 21 d. ten buvo oficialiai atidaryta krepšinio ir tinklinio aikštelė. **URM** nuotr.

Akmenės r. rastos prieš 220 mln. metų gyvenusio roplio liekanos

Vilnius (DELFI.lt) – Varšuvos universiteto biologijos fakulteto paleontologijos doktorantas Grzegorz Niedzwiedzki, kartu su kolegomis 2010 m. lankėsi Akmenės r. greta Ventos regioninio parko esančiame Šaltiškių molio karjere. Mokslininkų apsilankymas Šaltiškių triaso periodo molio karjere buvo nepaprastai sėkmingas – rasta senovinių roplių dantų ir kaulų liekanų.

Tik po labai kruopščių tyrimų Varšuvos universitete, baigtų šią vasarą, tapo aišku, kad tai yra fitozauro, priklausančio Archozaurų grupei, liekanos. Šaltiškių karjero radiniai – unikalus atradimas. Triaso periodo fitosaurai iki šiol buvo rasti tik Vidurio Europoje. Ventos krašte rastos gerai išsilaikiusios stuburinių gyvūnų fosilijos yra nepaprastai reiškinys, todėl būtini tolesni Šaltiškių karjero tyrinėjimai. Šie vertingi radiniai dabar yra Varšuvoje, juos artimiausiu metu tyrinėtojai ketina atvežti į Lietuvą.

Per 7 mėn. iš Lietuvos išvyko 33,139 gyventojai

Vilnius (DELFI.lt) – Lietuvos statistikos departamentas pranešė, kad 2011 m. sausio–liepos mėn. iš Lietuvos savo išvykimą deklaravo 33,139 nuolatiniai Lietuvos gyventojai, t. y. 13,600 mažiau nei 2010 m. per tą patį laikotarpį (2010 m. sausio–liepos mėn. – 46,691 asmuo). 1990–2010 m. iš Lietuvos emigravo apie 615,000 šalies gyventojų. Didėjo išvykusių vaikų iki 14 metų amžiaus skaičius – 2009 m. emigravo 3,000, 2010 m. – 8,500.

Darbdaviai skundžiasi kvalifikuotos darbo jėgos trūkumu, bet darbdavių siūlomas atlyginimas tiems labai trūkstamiems kvalifikuotiems darbuotojams neretai tesiekia vos 800–1,000 litų per mėnesį. Gyventojų registro tarnybos darbuotojai teigia, kad dėl pernai kilusio sąmyšio dėl Privalomojo sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo sunku įvertinti tikrąjį išvykstančių skaičių.

Šiais metais, kaip ir anksčiau, lietuviai dažniausiai išvyksta į Angliją – į šią šalį per 7 šių metų mėnesius išvyko 16,000 šalies gyventojų. Išvykstančių į Vokietiją skaičius kol kas nelabai įspūdingas – nuo metų pradžios ten išvažiavo per 2,000 Lietuvos gyventojų. Šiuo metu darbą siūlo Čekija, Belgija, Jungtinė Karalystė,

Minskas nebeleis Jungtinėms Valstijoms išvežti prisodrinto urano

Minskas (BNS) – Baltarusija paskelbė įšaldanti planą dėl smarkiai prisodrinto urano išvežimo iš šalies pagal susitarimą, kuris pernai buvo sudarytas su JAV valstybės sekretore Hillary Clinton.

Minsko užsienio reikalų ministerijos (URM) pranešime sakoma, kad šis sprendimas priimtas atsižvelgiant į Washington įgyvendinamus naujus ekonominius apribojimus prieš Baltarusiją dėl žmogaus teisių padėties šioje šalyje.

Pernai gruodį sudaryta sutartis dėl branduolinio bendradarbiavimo buvo svarbus H. Clinton politinis laimėjimas ir buvo vienas iš nedaugelio pragiedrulių abiejų šalių santykiuose, kurie buvo smarkiai įtempti beveik visą laiką nuo Sovietų Sąjungos subyrėjimo. JAV valstybės departamentas buvo įsipareigojęs suteikti Minskui techninę ir finansinę pagalbą, siekiant sunaikinti pavojingas Baltarusijos urano atsargas iki artėjančio pasaulio viršūnių susitikimo Pietų Korėjoje dėl branduolinio ginklo neplatinimo.

Berlyne padeginėjami automobiliai

Berlynas (BNS) – Berlyne mažiausiai 12 automobilių buvo padegti naktį iš ketvirtadienio į penktadienį, o tokie vandalų išpuoliai registruojami jau ketvirtąją naktį iš eilės, pranešė policija.

Vokietijos kanclerė Angela Merkel sakė esanti sukrėsta šių išpuolių, bet pareigūnai mano, jog šie vandalai neturi politinių motyvų. Berlyno meras Klaus Wowereit kreipėsi į visuomenę, prašydamas padėti nutraukti turto niokojimo bangą. Meras paragino Berlyno gyventojus „padėti sučiupti kaltininkus, pranešant policijai apie įtartiną veiklą".

Policija pasiūlė 5,000 eurų premiją už informaciją, kuri padėtų suimti padegėjus. Pareigūnų nuomone, automobilius veikiausiai padegineja vandalai, o ne politiškai motyvuoti aktyvistai. Vokietijos sostinėje šiemet buvo padegti jau 159 automobiliai, iš jų 75 – vien šį mėnesį. „Tiksliai nežinome, kokios yra to priežastys, – sakė policijos atstovas. – Tačiau manome, jog tai daugiausia vieno žmogaus arba vienos asmenų grupės darbas ir kad tai vandalizmas be politinių motyvų."

B. Obama vykdoma ekonominė politika – nepopuliari kaip niekad anksčiau

Washington, DC (BNS) – JAV piliečių pritarimas prezidento Barack Obama vykdomai ekonominei politikai smuko iki žemiausio lygio. Tik 26 proc. apklaustųjų pareiškė, kad B. Obama tinkamai veikia krizės akivaizdoje, pranešė ,,Gallup" institutas, kuriuo remiasi agentūra AFP.

Dar gegužės viduryje amerikiečių pritarimas vyriausybės ekonominei politikai buvo 11 proc. didesnis. B. Obama veiksmais skolų ginčo metu patenkinti tik 24 proc. apklaustųjų. Jo pastangas kurti naujas darbo vietas palankiai vertina 29 proc. žmonių. Daug geriau, anot apklausos, vertinama prezidento kova su teroru. Jai pritaria 53 proc. amerikiečių. Tačiau pritarimas Afganistano politikai siekia tik 38 proc. ir tai yra 15 proc. mažiau nei gegužės viduryje. Tada B. Obama sulaukė pliusų dėl Osama bin Laden sunaikinimo operacijos.

Vertinant O. Obama darbą apskritai, juo patenkinti 41 proc. apklaustųjų. Tačiau tai yra gerokai mažiau nei 50 proc., kurie JAV laikomi riba, leidžiančia prezidentui tikėtis perrinkimo.

Italijoje daugėja iš Afrikos atvykstančių migrantų

Roma (ELTA) – Pastaruoju metu labai padaugėjo perpildytais laivais iš Afrikos į Italiją atplaukiančių migrantų. Pareigūnai pranešė, kad per kelias pastarąsias dienas į mažą Lampedūzos salą atvyko per 3,000 žmonių. Pranešama, kad tarp atvykėlių yra somaliečių, Nigerijos gyventojų ir žmonių iš Šiaurės Afrikos, kurie sprunka nuo smurto Libijoje. Anot korespondentų, prie padidėjusio atvykėlių srauto prisidėjo ir geros oro sąlygos.

Jungtinių Tautų vyriausiasis pabėgėlių komisaras pranešė, kad nuo metų pradžios į Italiją iš Šiaurės Afrikos atvyko 52,000 žmonių. Daugiau nei pusė išvyko iš Libijos, bet tarp jų buvo nedaug Libijos piliečių. Komisaras šią savaitę paskelbė, kad kelionėje žuvo daugiau nei 1,500 žmonių.

Italijos ministras pirmininkas Silvio Berlusconi balandžio mėnesį pažadėjo ištuštinti Lampedūzos salą ir naujai atvykusius žmones perkelti į centrus kitose Italijos dalyse bei paspartinti repatriacijos susitarimus su Tunisu.

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam ikagos ir apylinki lietuviams daugiau kaip 100 met .

Member FDIC

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų,pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JŪRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net
773-663-4363

SKYTRIP

SIŪLOME:
- **Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.**
- **Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.**
- **Kruizai.**
- **Skrydžiai iš Lietuvos.**

Century 21
Accent Realty

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: **708-423-9111**
Fax: **708-423-9235**
Cell: **708-945-9909**
E-mail: **astykuny@aol.com**

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

Autorius parduoda knygą, 20 puslapių, **„Mr. Kugelis"** anglų k. Daug receptų kugelio, vėdarų, cepelinų ir kitų patiekalų iš bulvių. Kaina $7. Tel. **773-735-4722**

SIŪLO DARBĄ

Immediate Positions available for CDL/Mover for Skokie based household goods moving company. Good pay & benefits available. Must be at least 21 years of age. Call Jacob 847-980-0906

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms.
Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Kryžiažodis Draugas Nr. 80

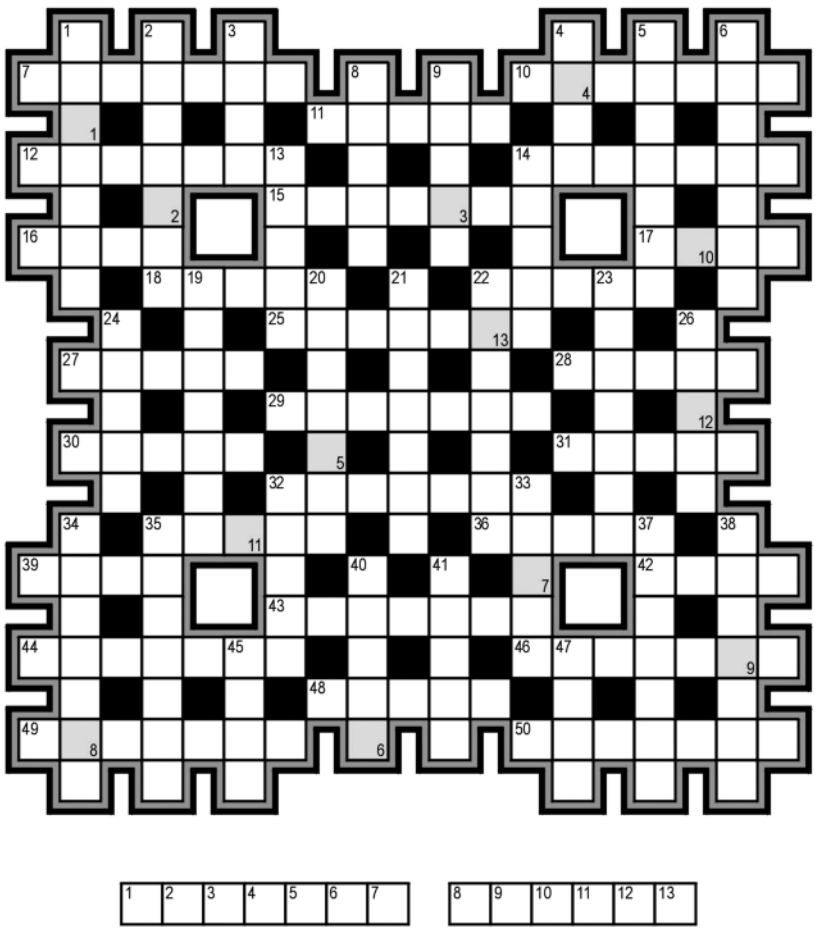

Vertikaliai:

1. Mįslė: „Už žirnį mažesnis, už šunį piktesnis". Kas? 2. A. Žebriūno filmas-miuziklas „Velnio ...". 3. Azerbaidžano sostinė. 4. ... teisė (draudimas). 5. K. Anderseno pasaka apie labai mažą mergytę. 6. Žmonės, žmonių visuma. 8. Lietuvos estrados princu tituluojamas ... Cicinas. 9. Prekių mainų sfera. 13. ... šypsosi tiems, kurie moka jos laukti. 14. Graižažiedžių šeimos dygi piktžolė. 19. Statinė plačiu dugnu. 20. Tobulybė, pavyzdys, aukščiausias tikslas. 21. Romėnų likimo, atsitiktinumo ir sėkmės deivė. 22. Drebulys nuo baimės. 23. Odos atplaišėlė. 24. Labai smulkus krislelis, dalelytė, nuotrupa. 26. Patarlė: „Trumpa ... ilgą siūlą tempia". 32. Žmogus, Rytų šalyse traukiantis dviratį vežimą. 33. „... žydroji Vilija, skubėk, skubėk į Nemuną". 34. Nustojimas vertinti, gerbti, paniekinimas. 35. Žaismingas vaidinimas su muzika ir šokiais. 37. Rankomis susisukta cigaretė. 38. Mįslė: „Žalias, bet ne žolė, su uodega, bet ne pelė". Kas? 40. Mediniais padais, odiniu viršumi ir užkulniu apavas, kitaip medpadis. 41. „... Dievo aky, Lietuva, ką tu veiki?". 45. Sportinės avalynės gamintoja. 47. Ranka sukamas muzikos instrumentas-dėžutė.

Horizontaliai:

7. Tuščiaviduris varpinio augalo stiebas. 10. Pertvarkymas, pakeitimas. 11. Varpinis šiltųjų kraštų laistomas augalas. 12. Filmas su D. Hofmanu ir T. Kruzu „... žmogus". 14. Uogų košė. 15. Avių jauniklis (be lyties skirtumo). 16. ... geležį, kol karšta. 17. Tarp ... ir priekalo. 18. Nė kreiva ... nežiūri (nesidomi). 22. Stambus vapsvų genties vabzdys. 25. Mūsų dantų „graužikas". 27. Didelis vandens paukštis ilgu kaklu. 28. Per javus ar pievą išbristas ruožas, šliūžė. 29. Juodasis leopardas. 30. Kas lieka kišenėje, kai ji prakiūra? 31. Iš medžio kamieno išpjauta pailga nestora plokštė. 32. Bokso kovos tarpsnis iki pertraukos. 35. Sunkiausias, kietas, trapus metalas. 36. ... braška, jaunas lūžta. 39. V. Kernagio daina „... gražu miške". 42. Vaisius su sėklomis ar kauliuku minkštime. 43. ... jūros neišsemsi. 44. Parduotuvės langas prekėms išstatyti. 46. Moteris, sakanti viešas kalbas. 48. Bežiedžių augalų dauginimosi ląstelė. 49. Sudilusio ... nevertas (visai prastas). 50. Kovinės rikiuotės sparnas.

Kryžiažodžio atsakymas – frazė iš raidžių skaičiais pažymėtuose langeliuose.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST" 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:
- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers", balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com
40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašau pasiteiraukite apie mūsų brošiūrą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.
Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas. Pranešk ite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčylienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

PASLAUGOS

I can show you how to get a high % yield on your money today. Take control of your IRA, Pension Plan, Savings, CD's and invest these monies in Private Mortgage Loans.

BUILD WEALTH IN A HURRY!

REALTY A&I INVESTMENTS INC

SKAMBINKITE
tel. 630-965-6608

These loans are secured by a 1st mortgage with low loan to value (LTV) ratios of 70% or less. Increase the yield on the same money you're investing now and see what happens!

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500
- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

"BAKE FOR ME" KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

LIETUVIŠKI
„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI"
puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

Lietuvių Operos premjera

LO choreografinė grupė su baleto artistais iš Lietuvos Gintaru Visockiu ir Justina Vitkute-Bervingiene (viduryje) ruošiasi pasirodymui.

Atkelta iš 7 psl.

Justina Vitkutė-Bervingienė bei Gintaras Visockis. Kartu su mūsiškiais scenoje šįmet šoks ir profesionalūs baleto šokėjai iš Kauno valstybinio muzikinio teatro.

Choras

Visiems aišku, kad LO branduolys – choras. Nenuilstamos choro vadovės ir dirigentės J. Grabliauskienės vadovaujami choristai ne tik renkasi į repeticijas, mokosi repertuarą, bet ir savo namuose priima atvažiuojančius į premjerą svečius bei kitais būdais prisideda prie pastatymų.

Kaip daugelis choristų tvirtina, šiuo metu choras – tai darni šeima. Pastaraisiais metais chore įvyko daug pasikeitimų – keitėsi kartos, išėjusiųjų vieton buvo ieškoma naujų narių. Šių metų premjerą choras pasitinka ne tik atjaunėjęs, bet ir sustiprėjęs naujais balsais, nors dar, kaip sako choro vadovė Jūratė, labai trūksta vyriškų balsų.

Lietuvių Operos valdyba

Šauniam LO kolektyvui vadovauja valdyba. Jos pirmininkė Daiva Guzelytė-Švabienė, pirmininkės pavaduotoja Rasa Zubreckaitė-Paškauskienė, sekretorė Lina Puidaitė, iždininkė Vilma Martin, direktoriai Daina Sabaliauskienė, Giedrė Elekšytė, Vladislovas Daukas, valdybos nariai Rimantas Grabliauskas, Vilma Kvietkauskienė ir Julius Bruzas sukasi kaip voverės darbų rate. Laiko iki premjeros nedaug, o darbų darbeių – daugybė.

Kartu su atlikėjais valdybos nariai tikisi, kad atvykusius į premjerą žiūrovus sužavės melodingi vengriški, rumuniški operetės motyvai, paryžietiškas valsas. Visa operetė tarsi skęsta valso sūkuryje…

Tad kviečiame pasiklausyti puikios muzikos, pasigėrėti gražiomis arijomis ir šokiais, o po spektaklio audringais plojimais padėkoti visiems solistams, choristams, muzikantams, vadovams, režisieriui, dirigentui, LO valdybai ir techniniam personalui už puikią dovaną mums LO 55-ojo gimtadienio proga.

Kas dar nenusipirkote bilietų, paskubėkite tai padaryti (galioja ir pavasarį pirkti bilietai). Jie parduodami ,,Lietuvėlėje" (5741 S. Harlem Ave., Chicago, IL); ,,Lithuanian Plaza Bakery & Deli" (9921 S. Robert Rd., Palos Hills, IL ir ,,Atlantic Express" (2719 W. 71st. St, Chicago, IL). Rugpjūčio 28 d. 1:30 val. p. p. iš PLC kiemo (14911 127th St., Lemont) PLC bus galima nuvažiuoti autobusu. Daugiau informacijos tel. 630-243-8611; tel. 815-603-9052. Kelionės kaina – 10 dol. asmeniui.

Ar žinote, kad tai – puikus darbas?

Kiekvieną dieną salonų savininkai skambina į mūsų mokyklą ir ieško būsimų darbuotojų.

Ar žinote kitą tokią įstaigą, kuri tuo užsiimtų?

Aukšto lygio salonai visada samdo žmones, net ir be patirties.

Mes jus taip paruošime, kad jūs gausite gerą darbą.

Tapkite manikiūriste (u)!

- Mes ieškome žmonių apmokyti ir vasara yra geriausias laikas to išmokti.
- Mes siūlome klases jums patogiu laiku.
- Net jei nekalbate angliškai – tai ne problema.

Mes užtikriname Jums darbą!

Nail School

Kiekvieną trečiadienį, visą dieną nemokama manikiūro klasė.

Nemokama konsultacija telefonu

(847) 537. 7777

1301 S. Wolf Rd. – Prospect Hts, IL 60070 – AmericaNail.com

JAV ARCHYVŲ IR BIBLIOTEKŲ KONFERENCIJA

2011 m. rugsėjo 3-4 dienomis, Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje

5600 South Claremont Ave., Chicago, IL, 60636-1039.

Rengia JAV LB Archyvų komitetas ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centras.

PROGRAMA

PENKTADIENIS, RUGSĖJO 2 D.

7:30 vakare – Priėmimas / reception – Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 South Pulaski Rd., Chicago, IL 60629)

ŠEŠTADIENIS, RUGSĖJO 3 D.

9:00 – 9:30 val. r. Registracija

9:30 – 10:00 val. r. Atidarymas – Konferenciją atidaro Lituanistikos tyrimo ir studijų centro tarybos pirmininkas **dr. Robertas Vitas**

Invokacija – **tėvas Antanas Gražulis, SJ**

LR ambasada JAV – **Rolandas Kačinskas**, įgaliotasis ministras

Konferencijos siekiai – **Dalė Lukienė**, JAV LB Archyvų komiteto pirmininkė

I DALIS – veda **dr. Jurgis Anysas**

10:00 – 10:45 val. r. Dr. Ramojus Kraujelis, Lietuvos vyriausiasis archyvaras. „Misija įmanoma – JAV lietuvių archyvų tvarkymo ir naudojimo perspektyvos" . *Klausimai, diskusijos*

10:45 – 11:00 val. r. Kavos pertrauka

11:00 – 11:45 val. r. Dr. Mirga Girniuvienė, Amerikos lietuvių kultūros archyvo direktorė. „ALKA – rūpesčiai ir džiaugsmai" . *Klausimai, diskusijos*

11:45 – 12:30 val. p. p. dr. Augustinas Idzelis, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro direktorius. „Žvilgsnis į archyvų darbą". *Klausimai, diskusijos*

12:30 – 1: 30 val. p. p. Bendri pietūs Jaunimo centro kavinėje

II DALIS – veda **dr. Mirga Girniuvienė**

1:30 – 2:15 val. p. p. Dalius Žižys – Lietuvos centrinio valstybės archyvo (LCVA) direktorius. „Lietuvos centrinio valstybės archyvo (LCVA) naudojamos dokumentų paieškos ir skaitmeninimo technologinės sistemos ir jų principų taikymo galimybės JAV LB archyvams". *Klausimai, diskusijos*

2:15 – 2:45 val. p. p. Stanley Balzekas, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus prezidentas. „Balzekas Lithuanian Culture Museum book cataloging and other projects" (Balzeko lietuvių kultūros muziejaus knygų katalogavimo ir kiti projektai) *Questions/discussions*

2:45 – 3:00 val. p. p. Kavos pertrauka

3:00 – 3:45 val. p. p. Dr. Vytautas Žalys, URM ambasadorius ypatingiems pavedimams. „LR URM ir lietuviški archyvai užsienio šalyse: planai ir galimybės". *Klausimai, diskusijos*

3:45 – 4:45 val. p. p. Diskusija „Kultūros ir mokslo centro reikalingumas ir nauda JAV lietuvių archyvinėje ir mokslinėje veikloje", pristato ir veda LTSC tarybos pirmininkas **dr. Robertas Vita**s, dalyvauja: **dr. Vytautas Žalys**, URM; **Sigita Balzekienė**, Balzeko lietuvių kultūros muziejus; **Gediminas Deveikis**, Lietuvių skautų sąjungos (LSS) archyvas-muziejus; **dr. Dalia Cidzikaitė**, laikraštis ,,Draugas"; **Rimas Griškelis**, Lietuvių Fondas; **dr. Giedrius Subačius**, PLB Lituanistikos katedra, University of Illinois at Chicago; **Skaistė Aniulienė**, LR generalinė konsulė. *Klausimai, diskusijos*

SEKMADIENIS, RUGSĖJO 4 D.

9:00 val. r. Mišios Jėzuitų koplyčioje – atnašauja **tėvas Antanas Gražulis, SJ**

10:00 – 10:15 val. r. Kavos pertrauka

III DALIS – veda **dr. Augustinas Idzelis**

10:15 – 10:45 val. r. Daiva Barzdukienė, PLB archyvų darbo grupės pirmininkė. „PLB Archyvų darbo grupės darbai" . *Klausimai, diskusijos*

10:45 – 11:15 val. r. Maria Patlaba, Baltimorės Lietuvių namų bibliotekos direktorė ir **Henry Gaidis**, Baltimorės Lietuvių namų muziejaus ir archyvų atstovas. „Baltimorės Lietuvių namų biblioteka, muziejus ir archyvai". *Klausimai, diskusijos*

11:15 – 11:45 val. r. Gediminas Deveikis, LSS archyvo-muziejaus komiteto pirmininkas. „LSS Archyvai-muziejus" . *Klausimai, diskusijos*

11:45 – 12:15 val. p. p. Vytas Beleška, LTSC, Žilevičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvo vedėjas. „Kiekvienas žmogus – archyvas: kultūrinio paveldo saugojimas ir sklaida internetiniame amžiuje". *Klausimai, diskusijos*

12:15 – 1:15 val. p. p. Bendri pietūs Jaunimo centro kavinėje

IV DALIS – veda **Kristina Lapienytė**

1:15 – 1:45 val. p. p. Dr. Dalia Kuizinienė ir **dr. Daiva Dapkutė** VDU – Lietuvių išeivijos institutas (Kaunas) „Lietuvių išeivijos instituto archyvai ir projektas Egzodo paveldo likimai".

1:45 – 3:00 val. p. p. JAV organizacijų archyvų būklė ir veikla: JAV LB archyvai – **Dalė Lukienė**, JAV LB Archyvų komitetas; Lietuvių Fondo archyvai – **Rimas Griškelis**, LF tarybos pirmininkas; ALT'o organizacijų archyvai – **Saulius Kuprys**, ALT'o pirmininkas; „Draugo" archyvai – **dr. Dalia Cidzikaitė**, „Draugo" vyriausioji redaktorė; Ateitininkų archyvai; Bažnytiniai archyvai.

3:00 – 3:15 val. p. p. Kavos pertrauka

3:15 – 3:45 val. p. p. Konferencijos įvertinimas: pasiūlymai, nutarimai, rezoliucijos Veda: **dr. Augustinas Idzelis** ir **Dalė Lukienė**

3:45 – 4:00 p. p. - Konferencijos uždarymas

Sk. 047279

Kaip Biržų-Pasvalio krašto dvarponiai išmeldė dratą

Daudžgirių dvaro savininkai baronai Vilhelm ir Lidia von der Ropp buvo „šnekos vielos" šalininkai.

ANTANAS SEIBUTIS

Jau anksčiau teko rašyti, kaip Biržų-Pasvalio krašto devyni dvarininkai 1904 m. įkūrė Telefonų draugiją. Jos tikslas – nutiesti telefono liniją nuo Biržų per Pasvalį iki Panevėžio ir įrengti telefono aparatus Pasvalio ir Biržų kraštų Barklainių, Dagilynės, Daudžgirių, Ąžuolpamūšės, Joniškėlio, Kraštų, Lavenų, Mantagailiškio, Biržų Astravo, Pabiržės, Padaičių, Pajiešmenės, Kaunių, Grūžių ir Raudonpamūšės dvaruose.

Apie tokį jų gražų sumanymą žinios pasklido gana plačiai, ir ne tik Lietuvoje. Štai Sankt Peterburg leistame laikraštyje 1904 metų nr. 4 galime rasti tokią žinutę iš Biržų-Pasvalio krašto: „Vietiniai dvarponiai susitarę išmeldė valdžios leidimą įsteigti telefoną ar šnekos vielą (dratą). Jis jungs Pasvalį su Panevėžiu, Biržais, Bauske. Šių vietų apygardos dvarai, susijungę su abelna viela, susišnekės tarp savęs ir su virš minėtais miestais, net su Ryga per Bauskę. Dirbti pradėjo; pavasarį telefonas bus pabaigtas, naudotis juo tegalės savo naminiams reikalams tiktai tie, kurie prisidėjo prie šios draugovės įsteigimo".

Taigi vietoje nesėdinčių vietos dvarininkų pastangomis jau daugiau kaip 100 metų tiek biržiečiai, tiek pasvaliečiai šnekos viela arba dratu gali bendrauti ir tarpusavyje, ir Lietuvoje, ir už jos ribų, ir „net su Ryga".

A † A
ALGIRDAS KRIAUČIŪNAS

Mirė 2011 m. rugpjūčio 13 d., sulaukęs 82 metų.

Velionis buvo Korėjos karo veteranas.

Nuliūdę liko: brolis Kęstutis su žmona Aurelija, jų vaikai Marius su šeima ir Laura Kriaučiūnaitė, pusseserės Daina Smith, Rasa Pukštienė, Rimgailė Zotovienė su šeimomis bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Laidotuvės privačios.

Nuliūdę artimieji

A † A
VYTAUTAS KUPCIKEVIČIUS

Mirė 2011 m. rugpjūčio 18 d., sulaukęs 81 metų.

Gyveno Oak Lawn, IL.

Gimė Kaune, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: žmona Virginija, duktė Rita su šeima ir sūnus Algirdas su šeima bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionis pašarvotas sekmadienį, rugpjūčio 21 d. nuo 3 v. v. p. iki 9 v. v. Blake-Lamb laidojimo namuose, 4727 W. 103rd St., Oak Lawn, IL.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugpjūčio 22 d. Iš laidojimo namų 9:15 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a. a. Vytautas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Blake-Lamb FH. Tel. 708-636-1193

A † A
ALEKSANDRUI JANUŠUI

mirus, mūsų nuoširdi užuojauta jo žmonai ELENAI, dukroms INGAI ir ALEKSAI bei visai jų šeimai.

Eugenijus ir Birutė Šontaitė Krukovskis

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME
• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių
11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Rugpjūčio 21d. Palaimintojo Jurgio** Matulaičio misijoje 9 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už gyvus ir mirusius Lietuvių Operos solistus ir choristus.

■ **Amerikos lietuvių Tautinė sąjunga po** šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje sekmadienį, rugpjūčio 21 d., kviečia į gegužinę Ateitininkų ąžuolyne (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL). Pradžia 12 val. p. p. Jūsų lauks skanus maistas, gera muzika, puiki nuotaika.

■ **Trečiadienį, rugpjūčio 24 d., 1 val. p.** p. JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius kviečia lietuviško kino gerbėjus žiūrėti Lietuvos televizijos dviejų dalių dramą ,,Barbora Radvilaitė". Filmai rodomi PLC skaitykloje (14911 127 th St., Lemont). Pasiteirauti dėl filmų popietės, išvykos į operetę ir kitais klausimais galima skyriaus tel. 630-243-8611 arba atvykus į skyrių trečiadienį nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) penktadienį, rugpjūčio 26 d., 7 val. v. bus rodomas 2010 m. režisieriaus Peter Weir sukurtas filmas „Kelias atgal" („The Way Back"). Filmas pastatytas Slawomir Rawicz, Antrojo pasaulinio karo lenkų kilmės belaisvio, knygos motyvais. Trukmė 2 val. 13 min. Filmas bus rodomas anglų kalba. Įėjimas – 5 dol. Daugiau informacijos tel.773-582-6500 arba www. balzekasmuseum.org

■ **Santaros-Šviesos 58-ame suvažiavi**me rugsėjo 9 d., penktadienį, vyks Antano Škėmos, Juditos Audėnaitės ir Jurgio Jaks-Tyrio minėjimas. Apie Audėnaitę prisiminimais dalinsis Daiva Banaitienė, apie Jaks-Tyrį kalbės Algimantas Gureckas. Škėmos kūrinių ištraukas skaitys dr. Dalia Cidzikaitė, fleita gros Aurelija Tamošiūnaitė.

■ **Čikagos apylinkės lietuviai ir jų sve**čiai kviečiami dalyvauti organizacijos ,,Vaiko vartai į mokslą" kasmetiniame lėšų telkimo renginyje ,,Derliaus pietūs" rugsėjo 11 d. 12:30 val. p. p. PLC (Lemont) didžiojoje salėje. Muzikiniais talentais dalysis moksleivių trio (Dovas, Kovas ir Tomas), jaunoji dainininkė Agnė Giedraitytė ir smuikininkės Monika bei Diana Satkauskaitės. Svečius prie stalų linksmai aptarnaus savanoriai, Kun. Alfonso Lipniūno ir Prez. Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos. Vietas užsisakyti prašoma tel. 630-243-1228 (Rita Venclovienė) arba el. paštu venclovas@ comcast.net

Agnė Giedraitytė.
Ramunės Kubiliūtės nuotr.

■ **Šv. Kazimiero kongregacijos seserys** rugpjūčio 27 d. kviečia į vasaros šventę, kuri 9:30 val. r. prasidės šv. Mišiomis Motiniškų namų (2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL) koplyčioje. Šventė tęsis iki 2 val. p. p. Veiks mugė, savo laimę galėsite išbandyti loterijoje, paskanausite lietuviško maisto. Daugiau informacijos – tinklalapyje www.ssc2601.com arba tel. 773-776-1324.

■ **Maloniai prašome paskolinti ar pado**vanoti Balzeko lietuvių kultūros muziejui laiškų, fotografijų, dokumentų ir kitos medžiagos, susijusios su lakūnais Steponu Dariumi ir Stasiu Girėnu. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500. Šia medžiaga domisi Gražina Sviderskytė, televizijoje dirbanti žurnalistė, prodiuserė, režisierė ir rašytoja, populiari Lietuvos nacionalinių TV kanalų vedėja, reporterė ir korespondentė. Ji ruošiasi sukurti filmą apie legendinius lakūnus Steponą Darių ir Stasį Girėną.

Tėvą Antaną Saulaitį, SJ sveikina PLC vadovai Linas Gylys (centre) ir Artūras Žilys.
Dainos Čyvienės nuotr.

Rugpjūčio 14 d. po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje Pasaulio lietuvių centro didžiojon salėn pagerbti tėvą Antaną Saulaitį, JS su tarnystės jėzuitams 50-mečiu susirinko arti 400 žmonių. Tarp svečių buvo prel. Ignas Urbonas, prel. Jonas Kuzinskas, kun. K. Kulbis, pagrindinį žodį taręs kun. Valdas Aušra.

Gerbiamą A. Saulaitį, SJ sveikino PLC vadovybė, Misijos choras, skautai. Po vaišių buvo parodytas filmukas apie naujos tėvo Antano knygos „Ar žmogus tikrai iš molio?" pristatymą Lietuvoje.

„Draugo" info

M. K. Čiurlionio (1875–1911) šimto metų sukakties nuo jo mirties proga JAV Kultūros taryba organizuoja paminėjimų ciklą įvairiuose miestuose. Pagrindinis minėjimo pranešėjas – profesorius, daugelio knygų autorius, meno ir literatūros kritikas **Stasys Goštautas**. Muzikinę minėjimo dalį atliks pianistas, įvairių konkursų laureatas **dr. Gabrielius Alekna**. Minėjimai rugsėjo mėn vyks:

Rugsėjo 24 d., šeštadienį, **Washington, DC**; Lietuvos ambasadoje (2622-16th St., N.W.) Pradžia 6:30 val. v. Informacija:
Danelė Vidutienė (dvidutis@aol.com)
arba
Dalė Lukienė (dalelukas@verizon.net)

Rugsėjo 25 d., sekmadienį, **Philadelphia;** Ethical Society of Philadelphia salėje (1906 Rittenhouse Square). Pradžia 2:30 val. p. p. Informacija: Dalia Jakienė (Jakasdr@ aol.com).

Pianistas Gabrielius Alekna.
http://gabrieliusalekna.com nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas
Jonas Gibaitis
30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMAS
Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apraudą iki $250,000

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: **$100** Adolfas Brinkis, Vytautas Dudėnas. **$80** Maria Kapačinskienė. **$50** Alexander Petrauskis. **$45** dr. Linas Sidrys. **$30** Vilius Česna. Dėkojame visiems rėmėjams. **Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija, 1394 Middleburg, Ct., Naperville, IL 60540.**

Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas. Aukos skiriamos kovai prieš savižudybes Lietuvoje. Aukojo **$500** – dr. K. ir M. Jucas, IL. **$200** – C. ir J. Petrauskas, CA. **$50** – H. ir I. Laucius, MI; M. L. Dereske, NM. **$40** – Anonimas. **$35** – T. Kazlas, MA. **$25** – J. ir R. Ardys, PA; R. ir P. Zovodny, OH. **$15** – A. R. Eringis, MD; L. ir A. Sabis, NY; E. Taff, CA. Dėkojame už aukas! **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.** Lithuanianmercylift@yahoo. com www.lithuanianmercylift. org

Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas. Aukos skiriamos padėti autizmu sergantiems vaikams Lietuvoje. Aukojo: **$500** – dr. K. ir M. Jucas, IL. **$150** – A. J. Ugenas, FL. **$100** – L. E. Schonbeck, MA. **$50** – A. ir V. Kriščiūnas, MA. **$25** – V. R. Bizinkauskas, MA; S. M. Abelkis, CA; M. F. Jablonskis, IL; J. ir F. Bruzgis, NJ. **$10** – A. Smitas, IL. Prisiminti: **a. a. Irena Gartigas** atminimui – E. Radziunas, NE aukojo **$200.** Dėkojame už aukas! **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.** Lithuanianmercylift@yaho.com. Lithuanianmercylift@yahoo.com www.lithuanianmercylift.org

Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas. Aukos skiriamos padėti Lietuvos sergantiems ir toliau tęsti pradėtus medicininius projektus. Aukojo: **$900** – Vacys ir Viktorija Šauliai ir **$25** – Birutė Prasauskas. Visiems nuoširdžiai dėkojame už aukas! **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.** Lithuanianmercylift@yahoo.com www.lithuanianmercylift.org

Lithuanian Mercy Lift nuoširdžiai dėkoja Oak Tree Philantropic Foundation, CA **$5,000** auką. Šią auką paskyrė Šiaulių TB sanatorijai Lietuvoje. Jūsų nuoširdžios aukos yra labai vertinamos! **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140 Fed. Tax ID #36-3810893.** Lithuanianmercylift@yahoo.com www.lithuanianmercylift.org

A. a. Antano Šaulio atminimą pagerbdami, Vacys ir Viktorija Šauliai ir Dalia R. Šaulys aukojo **$750.** Aukos buvo skiriamos padėti Lietuvos sergantiems ir toliau tęsti pradėtus medicininius projektus. Visiems nuoširdžiai dėkojame už aukas! **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.** Lithuanianmercylift@yaho.com.